

Vnitřní správa MV
oddělení dokumentace

SLUŽEBNÍ KNIHY MINISTERSTVA VNITRA

VB - vyšetř - I - 1

Výhradně pro služební potřebu!

Zrušeno podle RMV-33/1965

INSTRUKCE

pro vyšetřování ve Veřejné bezpečnosti

P r a h a 1 9 6 2

Ministerstvo vnitra

Rozkaz ministra vnitra

(Výpis pro Veřejnou bezpečnost)

Nový trestní zákon a nový trestní řád vycházejí z naší nové socialistické ústavy a tvoří součást opatření, která naše strana provádí podle usnesení ÚVKSC z 8. prosince 1960 k otázkám dalšího upevňování socialistické zákonnosti a zlidovění soudnictví. Vycházejí z historických změn v naší společnosti a mají napomáhat k upevňování socialistické zákonnosti a dalšímu rozšiřování socialistické demokracie.

Základním předpisem pro postup při vyšetřování je trestní řád. Zdůrazňuji, že v novém trestním řádu jsou stanoveny zejména tyto **hlavní zásady**:

- především uplatňuje leninský princip; podle něhož v boji proti trestné činnosti je třeba spojovat prostředky státního donucení s **prostředky přesvědčování a výchovy**. K důraznějším opatřením, jež dává trestní zákon, se přistupuje jen tam, kde výchovné působení společnosti nestačí. Proto je třeba v průběhu trestního řízení vždy pečlivě vážit, zda je nutné pohnat pachatele k soudní odpovědnosti a zda nejsou dány důvody k vyřízení věci před místním lidovým soudem, orgánem národního výboru nebo případ vyřídit jinými prostředky společenského výchovného působení;
- v souladu s dalším vývojem socialistické demokracie se zajišťuje v trestním řízení **zvýšená úloha občanů a společenských organizací** při odstraňování záporných společenských jevů; za tím účelem se dává základním společenským organizacím ROH a ČSM, jakož i JZD právo přebírat záruku za nápravu pachatele i právo vysílat k soudnímu jednání svého zástupce jako společenské žalobce nebo obhájce;

— dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (presumpce nevin); trestní věci nutno projednávat co nejrychleji a s plným šetřením občanských práv zaručených ústavou;

— základní povinností všech orgánů činných v trestním řízení je zjišťovat skutečný stav věci (objektivní pravdu). **Musí objasňovat se stejnou pečlivostí jak okolnosti svědčící proti obviněnému, tak i okolnosti svědčící v jeho prospěch.** V zájmu zjištění skutečného stavu věci je nutné, aby orgány činné v trestním řízení se nespokojovaly doznáním obviněného; musí je všemi prostředky přezkoumat a ověřit;

— zjišťování objektivní pravdy a spravedlivé rozhodování v souladu se zásadami socialistické zákonnosti je zajišťováno dále **vzájemnou prověrkou práce** všech orgánů činných v trestním řízení, tj. prokuratury, soudů a vyšetřovatelů;

— zjišťování objektivní pravdy je rovněž zajišťováno tím, že se prohlubuje právo obviněného na obhajobu v trestním řízení.

Předpisem, který metodicky upravuje postup při vyšetřování, jsou vydávány Instrukce pro vyšetřování, které z trestního řádu vycházejí, jeho ustanovení vysvětlují a podrobněji rozvádějí.

K tomu nařizují:

1. aby

1. aby Instrukcí pro vyšetřování ve VB (VB-vyšetř-I-1) se řídili vyšetřovatelé VB a NZ (pokud konají vyšetřování o kriminální trestné činnosti).

2. Náčelníkům všech součástí MV zajistit proškolení nových trestních předpisů a Instrukcí, aby příslušníci MV si je osvojili, pochopili jejich smysl a v praxi je politicky správně uplatňovali.

3. Účinnost Instrukce stanovím dnem jejího vydání.

4. Současně zrušuji:

Instrukcí o vyšetřování ve VB vydanou čl. 21 RMV č. 19/57,

čl. 138 TRMV č. 136/1955,

čl. 155 RMV č. 145/1957,

čl. 141 RMV č. 131/1957,

čl. 10 RMV č. 9/1958.

K čl. 8 RMV č. 8/1962.

V Praze dne 20. dubna 1962.

Ministr vnitra
LUBOMÍR ŠTROUGAL v. r.

Směrnice o provádění všeobecného
prokurátorského dozoru u StB a VB = RMV-98/57

Směrnice pro vyšetřování trestných činů
spáchaných cizinci = RMV-30/64

Prozatímní směrnice o součinnosti mezi
ročníky VB a vyšetřovateli prokuratury = NMV-37/64

SLUŽEBNÍ KNIHY MINISTERSTVA VNITRA

Schvaluji.
Ministr vnitra
LUBOMÍR ŠTROUGAL v. r.
Praha dne 20. 4. 1962

INSTRUKCE

pro vyšetřování ve Veřejné bezpečnosti

- ~~Vyšetřování ve vojskách MV = RMV č. 27/57~~ ^{28/62}
- ~~Statut obhájců obranějími st. orgánů = RMV č. 27/57~~
- ~~Statut vyšetřovatelů NŘ - MV = NMV č. 47/61~~
- ~~Provádění dom. prohládek zvědy = RMV č. 145/57~~ ^{revizora podle RMV č. 9/62}
- ~~Charakteristika obviněného pro úkony NŘ = NMV 6/64~~
- ~~Vyšetřování trestných činů spáchaných přísl. StB a VB = RMV-50/57~~ ^{úprava = RMV-10/60}
- ~~Organizace vyšetřování v min. smičce = RMV-4/4960~~ ^{dočetek = NMV-2/1964}

P r a h a 1 9 6 2

Ministerstvo vnitra

VB - vyšetř - I - 1

Tato služební kniha obsahuje:

- a) 83 stran textu,
- b) vzory k instrukci č. 1—21,
- c) přehled tiskopisů určených pro vyšetřování,
- d) doplňky:

doplňků vydán RMV-4/1964

OBSAH

Článek: Strana:

Část I.

Obecná ustanovení

Základní ustanovení	—	11
Úvodní ustanovení	1	11
Základní práva a povinnosti vyšetřovatele	2	12
Příslušnost	3—5	12
Spory o příslušnost	6	15
Dozor nad vyšetřováním	7—9	15
Styk s prokurátorem	10	18
Součinnost a její formy	11—13	18

Část II.

Vyšetřování

Převzetí oznámení o trestném činu	14	19
Postup při sepisování oznámení	15—16	20
Ohledání místa činu	17—19	21
Převzetí materiálů vyšetřovací součástí	20	22
Vrácení materiálů	21	23
Postoupení věci pro nepříslušnost	22	23
Vrácení věci	23	23
Odložení věci	24	24
Vyžádání souhlasu ke stíhání	25—29	24
Plán vyšetřování	30	26
Zahájení vyšetřování	31—32	27
Vznesení obvinění	33	27
Rozšíření a změna stíhání	34	28
Obsah usnesení o vznesení obvinění	35	28
Oznamování usnesení o vznesení obvinění	36	29
Zajištění obhajoby obviněného	37—40	30
Přibrání znalce	41—44	31
Přibrání tlumočníka	45	32
Opakování úkonů	46	33
Předvolání a předvedení	47	34
Výslech	48	34
Úkony u osob ve výkonu trestu	49	35
Výslech vazebně vyšetřovaného obviněného	50	35

	Článek:	Strana:
Podpis protokolu	51	36
Konfrontace	52	36
Vyšetřovací pokus a rekonstrukce	53—55	36
Fotografování a daktyloskopování osob	56	38
Vydání a odnětí věci	57	38
Domovní a osobní prohlídka	58	39
Úschova věcí vydaných, odňatých nebo zajištěných při domovní nebo osobní prohlídce	59	40
Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody	60—61	41
Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku	62	42
Charakteristika obviněného	63—64	43
Charakteristika pro útvar nápravného zařízení	65	44
Stížnost proti usnesení vyšetřovatele	66	45
Likvidace svědečného	67	45
Likvidace znalečného a tlumočného	68	46
Pořádková pokuta	69	46
Skončení vyšetřování a seznámení s výsledky vyšetřování	70—73	47
Doplnění vyšetřování	74—77	49
Vrácení věci k došetření	78	50
Předložení věci prokurátorovi	79	50
Návrh na podání obžaloby	80	51
Odevzdání a postoupení věci	81	51
Přerušování trestního stíhání	82—83	52
Prevence	84	53

Část III.

Vazba a zadržení

Vazba	85	54
Zadržení obviněného	86	54
Zadržení podezřelého	87—89	55
Trvání vazby	90	56
Cely předběžného zadržení	91	56
Vyrozumívání o vzetí do vazby a jiná opatření	92—93	57
Doklady osob ve vazbě	94	57
Styk obviněného ve vazbě s obhájcem	95	58
Povolování návštěv	96	58
Censura	97	59

Část IV.

Zvláštní způsoby řízení

Mladiství	98—100	59
Nedospělci	101—102	60
Osoby vyňaté z pravomoci orgánů činných v trestním řízení	103—106	61
Vyšetřování příslušníků Pohraniční stráže	101	62

Část V.

Vyšetřování některých druhů trestných činů

Dopravní nehody	108—119	63
Požáry a výbuchy	120	69
Pracovní úrazy	121—126	70
Provozní nehody a havarie	127	72
Náhlá úmrtí a sebevraždy	128	73

Část VI.

Lhůty

Lhůty zákonné	129	74
Lhůty pořádkové	130	75

Část VII.

Administrativní pořádek

Vyšetřovací spis	131	76
Rozdělení a sloučení spisu	132	77
Evidence spisů	133	78
Karty a hlášenky	134	78
Lustrace	135	79

Část VIII.

Úkony prováděné bezpečnostními orgány

Zajišťovací úkony	136—137	80
-----------------------------	---------	----

	Článek:	Strana:
Výsledky	138	82
Ostatní úkony	139—141	82

Přílohy:

Vzory k instrukci č. 1 až 21.
Přehled tiskopisů určených pro vyšetřování.

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

V souvislosti s upevňováním socialistických vztahů a morálně politické jednoty lidu v naší socialistické republice má trestná činnost trvale sestupnou tendenci. Dosud však u nás existují živly, které jsou nositeli buržoazní morálky, která plodí sobeckost, zjištnost a snahu žít bezpracným životem na úkor pracujících. Proto je třeba zintenzivnit odhalování a zkvalitnit vyšetřování závažných kriminálních trestných činů a trestných činů páchaných protispolečenskými a příživnickými živly, zejména recidivisty. Naším cílem je zajistit nedotknutelnost socialistického majetku, osobní bezpečnost občanů i jejich práv včetně ochrany jejich osobního majetku.

Zároveň stále více vystupuje do popředí preventivně výchovná činnost orgánů bezpečnosti spočívající v tom, že se činí nutná opatření, aby byli včas z prostředí trestné činnosti vyvedeni pracující, zejména mládež. V nových trestních zákonech jsou stanoveny zásady, které lépe umožňují správné užití leninského principu, podle něhož v boji s trestnou činností je třeba spojovat prostředky státního donucení s prostředky přesvědčování a výchovy.

ČÁST I.

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 1

Úvodní ustanovení

[¹] Orgány Veřejné bezpečnosti činné v trestním řízení jsou povinny postupovat tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, aby trestné činy a jejich příčiny byly náležitě objasněny, jejich pachatelé odhaleni a vytvořeny předpoklady k jejich spravedlivému potrestání. Jejich činnost musí směřovat k upevňování socialistické zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti a k výchově občanů, k důslednému zachovávání všech zákonů a pravidel socialistického soužití.

[²] Účelem této instrukce je rozvést některá ustanovení trestního řádu a upravit podrobnějším způsobem postup orgá-

nů Veřejné bezpečnosti v trestním řízení tak, aby bylo zajištěno účinné plnění úkolů uvedených v odstavci 1.

Čl. 2

Základní práva a povinnosti vyšetřovatele

[¹] Vyšetřování trestných činů koná vyšetřovatel zpravidla osobně, provádí je aktivně a postupuje z vlastní iniciativy tak, aby co nejrychleji a nejúplněji byly zjištěny a objasněny všechny skutečnosti rozhodné pro náležité posouzení věci.

[²] Při provádění vyšetřovacích úkonů je vyšetřovatel osobně odpověden za dodržování všech zásad socialistické zákonodárnosti. Ve své činnosti se řídí zákony a jinými právními předpisy, usneseními stranických orgánů a rozkazy příslušných náčelníků.

2. Čl. 2 odst. 3 zní takto:

[3] Je-li vyšetřovateli uloženo, aby provedl úkon, který by byl porušením zákona, je povinen na tuto okolnost upozornit, a jestliže přesto bude trváno na provedení takového úkonu, je oprávněn úkon nesplnit. V tomto případě však musí neprodleně upozornit na věc náčelníka vyšší vyšetřovací součásti s uvedením důvodů, proč rozkaz nesplnil.

[⁴] Vyšetřovatel může po zajištění vyšetřování pověřit provedením jednotlivých vyšetřovacích úkonů také bezpečnostní orgány. Půjde tu zpravidla o úkony, které nebude moci, zejména vzhledem k jejich neodkladnosti nebo vzdálenosti místa jejich provedení, vykonat sám. Vždy však je povinen dbát na to, aby tyto úkony byly provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením trestního řádu. Vyšetřovatel musí vždy osobně vyslechnout obviněného a svědky, kteří mají být vyslechnuti o okolnostech rozhodných pro posouzení viny a trestu.

Příslušnost

Čl. 3

[¹] Vyšetřování konají

a) vyšetřovatelé státní bezpečnosti o trestných činech, o nichž koná řízení v prvním stupni krajský soud (§ 17 tr. ř.), dále o trestných činech ohrožení státního tajemství (§§ 106 a 107 tr. zák.), vyzvědačství a ohrožení státního tajemství ke

škodě státu světové socialistické soustavy (§ 108 tr. zák.), opuštění republiky (§ 109 tr. zák.), vniknutí na území republiky (§ 110 tr. zák.), porušování předpisů o mezinárodních letech (§ 111 tr. zák.), podpora a propagace fašismu a podobného hnutí (§§ 260 a 261 tr. zák. — s výjimkou případů menší závažnosti) a o trestných činech s těmito trestnými činy souvisejících,

b) vyšetřovatelé vojenské prokuratury a velitelé v ozbrojených silách nebo orgány jimi pověřené o trestných činech osob podléhajících pravomoci vojenských soudů, a jde-li o příslušníky ministerstva vnitra, vyšetřovatelé zvláštní inspekce MV,

c) vyšetřovatelé nápravných zařízení o trestných činech odsouzených, na nichž se vykonává trest odnětí svobody a o trestných činech ostatních pachatelů, pokud spáchali trestný čin v součinnosti s těmito osobami,

3. Čl. 3 se mění takto:

Odstavec 1 písm. d) zní:

d) vyšetřovatelé Veřejné bezpečnosti o ostatních trestných činech.

Odstavec 2 se zrušuje.

~~vyšetřovatelé nápravných zařízení, kteří vyšetřují trestné činy v součinnosti s odsouzenými, převažuje svým rozsahem a významem nad trestnou činností odsouzeného, může konat vyšetřování vyšetřovatelé nápravných zařízení jen po dohodě s náčelníkem jinak příslušné součásti VB. Předat věc k vyšetřování vyšetřovateli VB může vyšetřovatel nápravných zařízení po souhlasu náčelníka součásti VB tehdy, jestliže trestná činnost je takového rozsahu, že vyšetřovatel nápravných zařízení by takovou věc nemohl samostatně zpracovat, nebo jestliže vyšetřování vyžaduje speciálních odborných znalostí a speciálních úkonů.~~

[³] O trestných činech osob podléhajících pravomoci vojenských soudů konají vyšetřování vyšetřovatelé Veřejné bezpečnosti jen tehdy, dá-li k tomu příkaz nebo souhlasí-li s tím vojenský prokurátor. Má-li ve věci rozhodovat vojenský prokurátor a nelze-li ihned zjistit příslušného vojenského prokurátora nebo je-li jeho sídlo příliš vzdáleno, požádá vyšetřovatel o rozhodnutí nejbližšího vojenského prokurátora, který pak

provádí dozor nad vyšetřováním, sám již příslušného vojenského prokurátora vyrozumí a po skončení vyšetřování mu zašle spisy.

Čl. 4

[¹] Vyšetřování koná vyšetřovatel té vyšetřovací součásti, v jejímž obvodu byl trestný čin spáchán.

[²] Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná vyšetřování vyšetřovatel té součásti, v jejímž obvodu obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území republiky, koná vyšetřování vyšetřovatel té vyšetřovací součásti, v jejímž obvodu čin vyšel najevo.

[³] O všech trestných činech téhož pachatele a proti všem pachatelům, jejichž trestné činy spolu souvisí, koná se společné vyšetřování. Společné vyšetřování koná vyšetřovatel, který je příslušný konat vyšetřování proti přímému pachateli nebo o nejtěžším trestném činu. K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze vyšetřování o některém trestném činu nebo proti některému z pachatelů vyloučit ze společného vyšetřování. O vyloučení po zahájení vyšetřování rozhoduje na návrh vyšetřovatele prokurátor.

Čl. 5

4. Čl. 5 zní takto:

[1] Základním článkem vyšetřování je skupina vyšetřování OVB.

[2] Vyšší vyšetřovací součást vyšetřuje věci, kde je pro to závažný důvod (potřeba provést rozsáhlejší vyšetřovací úkony ve více obvodech, možnost využití speciálních znalostí orgánů vyšší složky, složitost a závažnost případu apod.) a to vždy po předchozím souhlasu krajského (generálního) prokurátora.

[3] Převzetí věci na vyšší vyšetřovací součást zařídí náčelník této součásti. Vyšší vyšetřovací součást je oprávněna přikázat k vyšetřování kteroukoli věc nižší vyšetřovací součásti.

[4] K převzetí i přikázání věci je třeba souhlasu náčelníka vyšetřovací součásti, která věc přejímá nebo přikazuje. Po zahájení vyšetřování může být věc převzata vyšší vyšetřovací součástí nebo přikázána nižší vyšetřovací součásti jen po souhlase příslušného prokurátora.

~~šetřování může být věc převzata vyšší vyšetřovací součástí nebo přikázána nižší vyšetřovací součásti jen po dohodě s příslušným prokurátorem.~~

Čl. 6

5. Čl. 6 zní takto:

Spory o příslušnost

Vznikne-li spor o příslušnost, rozhodne o tom, která vyšetřovací součást bude konat vyšetřování, náčelník vyšetřovací součásti, který je bezprostředně společně nadřízen součastem, mezi nimiž ke sporu o příslušnost došlo. Po zahájení vyšetřování rozhodne místně příslušný okresní prokurátor.

Dozor nad vyšetřováním

Čl. 7

~~4. *trusitno podle doplněku*~~
6. Čl. 7 se zrušuje. ~~lují tato rozhodnutí vyšetřovatele:~~

- ~~— usnesení o zahájení vyšetřování a vznesení obvinění,~~
- ~~— návrh na vznesení obvinění proti mladistvému a osobě v nomenklatuře,~~
- ~~— usnesení o domovní a osobní prohlídce,~~
- ~~— usnesení o odnětí věci,~~
- ~~— protokol o zadržení a návrh na vzetí obviněného do vazby,~~
- ~~— usnesení (příkaz) o propuštění zadržené osoby a návrh na propuštění obviněného z vazby,~~
- ~~— usnesení o uložení pořádkové pokuty,~~
- ~~— usnesení o odložení věci,~~
- ~~— odevzdání věci (§ 163 odst. 1 tr. ř.),~~
- ~~— závěrečná zpráva s návrhem na konečné opatření.~~

~~[²] Rozhodnutí uvedená v odstavci 1 schvaluje náčelník součásti VB podepsáním opisu rozhodnutí vyšetřovatele, pokud schválením těchto úkonů nepověří někoho jiného. Podepsané rozhodnutí se založí do opisu vyšetřovacího spisu.~~

Čl. 8

Náčelníci vyšetřovacích odborů a vedoucí vyšetřovacích skupin řídí, kontrolují a dohlížejí na činnost podřízených vy-

šetřovatelů a na činnost podřízených vyšetřovacích součástí. Za tím účelem zejména

- a) vydávají pokyny a rozkazy směřující k uplatňování správných forem a metod vyšetřovací práce,
- b) plánují prověrky stavu vyšetřování, doplňují a schvalují zpracované plány prozírek a jejich rozsah,
- c) dohlíží na to, aby zjištěné nedostatky byly ihned na místě odstraňovány a ze závažných nedostatků vyvozována opatření, aby se zabránilo jejich opakování a dbají, aby dobré metody práce byly zevšeobecňovány,
- d) dbají, aby vyšetřování bylo zaměřeno i na potřeby prevence,
- e) činí opatření k provádění účinné a osobní pomoci při zpracování závažných, rozsáhlých, vazebních a jinak důležitých případů, přičemž za řízení konkrétního případu stanoví osobní odpovědnost některého z pracovníků vyšetřování.

7. V ustanovení čl. 8 písm. f) se škrtají slova „se souhlasem náčelníka součástí VB“.

k proškolení zásadních opatření a směrnic vydaných pro činnost vyšetřovatelů,

- g) kontrolují, zda byla učiněna opatření uvedená v zápisech o provedených prozírkách, při čemž dbají, aby všechny zápisy o prozírkách byly v jednom vyhotovení ukládány ve svazcích u vyšetřovacích součástí.

Čl. 9

¹⁾ Dozor nad vyšetřováním vykonává prokurátor.

8. V čl. 9 se zrušuje odstavec 2.

ního řádu, zachovávaly zákony a jiné právní předpisy, jednak sám vykonává jednotlivé vyšetřovací úkony nebo provádí celé vyšetřování. Trvalým úkolem prokurátorů a jejich povinností je především osobně a soustavně sledovat postup vyšetřování nejzávažnějších trestných činů, popř. i méně závažných, jestliže to vyžadují místní poměry (hojnější výskyt takových trestných činů apod.).

³⁾ Vyšetřovatelé jsou povinni umožnit prokurátorům, aby mohli osobně a soustavně sledovat postup vyšetřování, zejména

- a) kontrolovat v závažných a složitých případech plán vyšetřování, popřípadě zúčastnit se jeho sestavení,
- b) účastnit se ohledání místa činu, a to vždy při katastrofách, výbuších, velkých požárech a při jiných závažnějších trestných činech proti životu a zdraví,
- c) účastnit se v závažných případech provádění dalších vyšetřovacích úkonů a podle okolností je sám provést,
- d) přezkoumávat důvodnost a zákonnost rozhodnutí vyšetřovatelů,
- e) soustavně prověřovat průběh vyšetřování,
- f) provádět pravidelné měsíční prověrky vyšetřovaných věcí.

K tomu cíli jsou vyšetřovatelé v nejužším osobním styku s prokurátorem, zejména jde-li o vazební případy nebo stíhání mladistvých.

⁴⁾ Vyšetřovatelé jsou povinni provést pokyny prokurátora k vyšetřování trestných činů a k pátrání po pachatelích, jejichž pobyt není znám, jakož i pokyny k doplnění vyšetřování (§ 159 odst. 3 tr. ř.). Takové pokyny může dát prokurátor v méně závažných věcech nebo v naléhavých případech i ústně, přičemž vždy do 48 hodin, nebylo-li do té doby pokynu již vyhověno, vydá je dodatečně písemně.

⁵⁾ Použije-li prokurátor svého práva učinit opatření k odvolání vyšetřovatele z dalšího vedení vyšetřování (§ 159 odst. 3 písm. f/ tr. ř.) nebo rozhodne-li o odejmutí kterékoliv věci určitému vyšetřovateli a o jejím předání jinému vyšetřovateli a sdělí návrh na takové opatření náčelníkovi (vedoucímu) vyšetřovací součástí, je tento povinen žádosti vyhovět a zařídit odvolání vyšetřovatele z dalšího vedení vyšetřování, případně odejmout věc vyšetřovateli a přidělit ji jinému vyšetřovateli.

⁶⁾ Měsíční prověrku provádí prokurátor za přítomnosti náčelníka (vedoucího) vyšetřovací součástí a za přítomnosti vyšetřovatele, o jehož věci jde. Zjistí-li prokurátor při prověrcce průtahy ve vyšetřování nebo jiné závady, dá pokyny k jejich odstranění a nelze-li je již odstranit, upozorní na ně v závěru

prověrky. O výsledku měsíční prověrky sepíše prokurátor zá-
znam, jehož opis předá náčelníku (vedoucímu) prověřované
součásti. Zápis o prověrce musí obsahovat závěry a opatření
s vyhodnocením poznatků z prověrky a údaje o plnění po-
kynů a opatření uložených při předcházející prověrce.

Čl. 10

Styk s prokurátorem

Nezbytným předpokladem účelného postupu při vyšetřování
je osobní styk vyšetřovatele s prokurátorem. Aby byla zajiště-
na možnost prokurátora být osobně přítomen kterémukoli vy-
šetřovacímu úkonu, je vyšetřovatel povinen v případech, kde
si prokurátor svou účast vyhradil, vyrozumět jej nejméně 24
hodin před provedením tohoto úkonu, pokud nejde o případ,
kde věc nesnese odkladu.

Součinnost a její formy

1.) *vněmi sdělením*
2.) *na doplněná vstupu* Čl. 11

(3) Vyšetřovatelé a operativní pracovníci jsou povinni úzce
spolupracovat jak v období závěru rozpracování případu, tak
po jeho předání k vyšetřování. Rozsah a formy vzájemné spo-
lupráce stanoví náčelník (vedoucí) vyšetřovací součásti v do-
hodě s náčelníkem (vedoucím) operativní součásti. Podkladem
v závažnějších nebo neobjasněných případech je společný plán
pracovníka operativní a vyšetřovací součásti.

(4) Náčelník (vedoucí) vyšetřovací součásti je povinen úzce
spolupracovat s náčelníky (vedoucími) ostatních služeb a
oprávněn v rámci vzájemné spolupráce požadovat plnění díl-
čích úkonů směřujících k důslednému a rychlému zjištění všech
okolností trestného činu. Nedojde-li při požadování splnění
určitého úkonu k dohodě, rozhodne náčelník součásti VB.

Čl. 12

Zjistí-li vyšetřovatel v průběhu vyšetřování poznatky

- a) o trestné činnosti, která není předmětem vyšetřování, pře-
dá je prostřednictvím náčelníka součásti VB operativní
součásti, pokud sám nezahájí vyšetřování,

9. Čl. 11 se mění takto:

Odstavec 1 zní:

[1] Jedině náčelníku vyšetřovací součásti přísluší právo rozhodovat o přijetí materiálů k vyšetřování.

Odstavec 2 zní:

[2] Vyšetřovatelé jsou oprávněni prostřednictvím svého náčelníka požadovat od orgánů bezpečnosti provedení úkonů nutných pro vyšetřování a orgány bezpečnosti jsou povinny těmto požadavkům vyhovět.

Dosavadní odstavec 1 se označuje jako odstavec 3.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 4.

- b) o protistátní činnosti, oznámí to prostřednictvím svého náčelníka nejbližší součásti MV, jejíž náčelník rozhodne o tom, zda věc převezme k dalšímu vyšetřování součást MV,
- c) o trestné činnosti osob, které podléhají pravomoci vojenských soudů, postoupí je veliteli nebo náčelníku, do jehož pravomoci taková osoba patří.

Čl. 13

[1] Vyšetřovací součásti VB jsou povinny poskytovat si vzájemnou pomoc při vyšetřování a vyřizovat dožádání jiných vyšetřovacích součástí k provedení jednotlivých úkonů do 8 dnů a jde-li o věc vazební, s největším urychlením. Tato lhůta je závazná i pro ostatní orgány VB, pokud dožádání vyřizují.

[2] V dožádání o vyšetřovací úkon je třeba označit, čeho se dožádání týká, jaké úkony mají být provedeny, stručně vyhodnotit z hlediska skutkového a taktického o jakou věc jde a jestliže má být proveden výslech obviněného nebo svědka, je třeba uvést otázky a problematiku, k níž má být výslech zaměřen. Dožádaný orgán je povinen provést ve svém obvodu též další úkony, jejichž nutnost vyplynula z výsledku úkonů, které na dožádání provedl.

[3] Odstupuje-li dožádaná součást dožádání další součásti, vyrozumí o tom vždy toho, kdo o provedení úkonu žádal.

10. Čl. 13 odst. 4 zní takto:

[4] Jde-li o vyšetřování zvláště závažných trestných činů nebo je-li to nutné z jiných důležitých důvodů, může náčelník vyšší vyšetřovací součásti určit, aby některý z vyšetřovatelů jeho obvodu konal vyšetřování u jiné vyšetřovací součásti.

ČÁST II.

VYŠETŘOVÁNÍ

Čl. 14

Převzetí oznámení o trestném činu

[1] Oznámení o trestném činu je povinen převzít každý orgán Veřejné bezpečnosti. Podle povahy oznámení je povinen učinit potřebná opatření k urychlenému a správnému vyřízení věci.

(2) O každém oznámení trestného činu sepíše orgán, který je přijal, záznam nebo protokol s oznamovatelem, věc poznamená v knize událostí u DÚ, kde též stručně vyznačí, jaká další opatření byla ve věci učiněna. Záznam musí být označen datem a hodinou přijetí a opatřen podpisem orgána, který jej pořídil.

11. Čl. 14 odst. 3 zní takto:

(3) Oznámení o trestném činu podané osobně, písemně, dál-nopisem, telefonicky nebo jinak, nutno předložit náčelníku vyšetřovací součásti k dalšímu rozhodnutí o přijetí a zaevidování. Záznam o oznámení se zakládá do vyšetřovacího spisu.

Čl. 15

(1) Dostává-li se k součásti VB poškozený, svědek nebo jiná osoba oznamující trestný čin, vyslechnu orgán, který oznámení přijímá, oznamovatele o okolnostech činu. S oznamovatelem sepíše protokol (§ 59 tr. ř.).

(2) Před výslechem zjistí totožnost vyslýchaného, zpravidla podle občanského průkazu a poučí ho o jeho právech a povinnostech, zejména o povinnosti vypovědět pravdu a následcích nepravdivé výpovědi (čl. 138). Výslechem nutno zejména zjistit

- a) dobu a místo spáchání trestného činu,
- b) okolnosti, za nichž byl čin spáchán, rozsah a následky činu,
- c) pachatele trestného činu, je-li oznamujícím znám a jména a adresy případných svědků,
- d) popis lehkých, těžkých a smrtelných zranění, jakož i výši způsobené škody s přesným popisem markantů věcí, po nichž bude nutno pátrat,
- e) okolnosti, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její páchaní,
- f) jiné důležité okolnosti, aby byl získán podklad pro další postup řízení.

(3) Je-li oznamovatel zároveň poškozeným nebo jeho zmocněncem, musí být vyslechnut o tom, zda žádá, aby soud rozhodl v trestním řízení o jeho nároku na náhradu škody.

(4) Protokol o výslechu oznamovatele musí být podepsán vyslychajícím, osobou oznamující trestný čin a nezúčastněnou osobou (čl. 51). Předá-li oznamovatel orgánu přijímajícímu

oznámení některý z listinných nebo věcných důkazů, poznamená to orgán v protokole, kde též uvede, o jaké důkazy jde a oznamujícímu vydá potvrzení o jejich převzetí.

1. změna v úst. doplněk

Čl. 16

12. Čl. 16 odst. 1 zní takto:

(1) Je-li oznamován závažný trestný čin, vyrozumí o něm orgán, který oznámení převzal, neprodleně náčelníka součásti VB a náčelníka vyšetřovací součásti.

(2) Při oznamování trestných činů, kde je nutna účast oznamovatele na místě trestného činu a okamžitý zásah orgánů VB, provedou se s oznamovatelem podle okolností případu jen nejdůležitější úkony. Oznamovatel musí však být dodatečně vyslechnut. Dodatečné výslechy se provedou též, byl-li trestný čin oznámen písemně nebo jiným způsobem a oznámení neobsahuje dostatečné podklady pro další řízení.

Ohledání místa činu

Čl. 17

(1) Ohledání místa činu se provede, je-li třeba objasnit skutečnosti závažné pro vyšetřování nebo šetření ve věci. Ohledání je nutno provést ve všech případech, jestliže na místě činu mohly vzniknout jakékoli stopy.

(2) Ohledání místa činu se zpravidla zúčastní vyšetřovatel, pracovník příslušné operativní součásti, technik a podle potřeby též psovod a znalec. Prokurátor se přizve k ohledání v závažnějších případech nebo vyhradí-li si to.

1. úst. doplněk podle

Čl. 18

13. Úvodní věty čl. 18 zní takto:

Ohledání řídí vyšetřovatel určený náčelníkem vyšetřovací součásti; nebyl-li vyslán řídí ohledání orgán určený náčelníkem součásti VB. Povinností pracovníka řídícího ohledání je ... místo činu, tj. zda bylo místo činu uzavřeno, zajisteny stopy a zjištění svědci; podle okolností pak rozhodne, zda je možno přistoupit k ohledání,

b) organizovat ohledání tak, aby na místě činu neprodlévaly osoby, jež nebyly k ohledání určeny a aby se svědci nemohli vzájemně ovlivňovat,

- c) zajistit vzájemnou součinnost orgánů provádějících ohledání, neprodleně vyhodnocovat výsledky dosažené ohledáním, operativním šetřením a výslechy svědků a podle potřeby dávat ihned pokyny k dalším vyšetřovacím nebo operativním úkolům.

Čl. 19

[1] Výsledky ohledání místa činu se zachycují v protokole o ohledání, fotografickou dokumentací a náčrtkem.

[2] Do protokolu o ohledání místa činu se uvedou jen ty skutečnosti, které byly zjištěny na místě činu objektivním pozorováním. Musí v něm být uvedeno, kde, kdy, kým, za přítomnosti kterých osob, za jakým účelem a za jakých podmínek bylo ohledání provedeno, co bylo shledáno při prohlídce, jaké stopy a věcné důkazy a kde byly nalezeny a uchovány a jak s nimi bylo naloženo.

[3] K protokolu o ohledání místa činu se připojí fotografie a plánec zpracovaný podle náčrtku. Protokol o ohledání spolu s fotografickými snímky musí poskytovat celkovou představu o situaci, jaká byla na místě činu v okamžiku ohledání. Plánek umožňuje přesný úsudek o vzdálenosti stop, objektů zasažených trestnou činností a rozměrech jednotlivých předmětů.

[4] Uvedené způsoby zachycení výsledků ohledání spolu úzce souvisí a vzájemně se doplňují. Důležité stopy se proto vyznačují shodnými čísly a to jak na fotografiích, tak v plánu a v protokolu o ohledání se na ně vhodně odkáže.

[5] Protokol o ohledání místa činu podepíše všechny osoby, které se ohledání zúčastnily.

Čl. 20

Převzetí materiálů vyšetřovací současti

~~[1] Datum převzetí materiálů si náčelník (vedoucí) vše-~~
14. Čl. 20 odst. 1 zní takto:

[1] Materiály od bezpečnostních orgánů přejímá náčelník vyšetřovací současti prostřednictvím náčelníka současti VB. Tyto materiály se ihned zaevidují v deníku vyšetřovacích spisů. podepíše je a datum převzetí na něm vyznačí.

[2] Materiály předané vyšetřovací současti prokurátorem mají obsahovat zásadní pokyny s konkrétními úkoly pro další postup při vyšetřování.

15. Čl. 21 se mění takto:

Odstavec 1 zní:

[1] Operativní a jiné služby jsou povinny předat k vyšetřování všechny materiály, jichž je třeba k vyšetřování. Materiály musí být takové, aby na jejich podkladě bylo možno určit, zda byl spáchán trestný čin a zahájit vyšetřování, popř. vznést obvinění. Nejsou-li materiály úplné nebo nelze-li na jejich podkladě zahájit vyšetřování, vrátí je náčelník vyšetřovací současti náčelníkovi současti VB, která materiály na vyšetřovací součást předala s uvedením důvodů vrácení. Stejně postupuje náčelník vyšetřovací současti, byla-li věc předána k vyšetřování jinou součástí MV.

Připojuje se odst. 3 tohoto znění:

[3] Jestliže dojde ke sporu, zda materiály k zahájení vyšetřování jsou dostatečné či nikoliv, rozhoduje o tom náčelník vyšší vyšetřovací současti.

[2] Vrátil-li náčelník (vedoucí) vyšetřovací současti materiály k doplnění, uvede též konkrétně, v jakém směru je třeba materiály doplnit.

(3) náčelník současti doplnit materiál

Čl. 22

Postoupení věci pro nepřislusnost

[1] Zjistí-li vyšetřovatel, že není věcně nebo místně příslušný (čl. 3 a 4), postoupí věc příslušné vyšetřovací současti. Přichází-li v úvahu předání věci vyšetřovací současti MV, postupuje podle čl. 12 písm. b).

[2] K postoupení věci příslušné vyšetřovací současti po zahájení vyšetřování je vždy třeba vyžádat souhlas prokurátora. Byla-li věc předána k vyšetřování na vyšetřovací součást prokurátorem, je třeba k jejímu postoupení souhlasu prokurátora, i když dosud nebylo zahájeno vyšetřování.

[3] O postoupení věci, která byla na vyšetřovací součást předána některou ze služeb jiného útvaru, se vždy vyrozumí tento útvar.

Čl. 23

Vrácení věci

16. Čl. 23 zní takto:

Vrácení věci

Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidělena, nejde o trestný čin, nýbrž jen o přestupek nebo provinění, nebo že je třeba věc odevzdat příslušnému orgánu ke kázeňskému, disciplinárnímu nebo kárnému jednání, vrátí věc prostřednictvím náčelníka vyšetřovací současti, pokud tento náčelník nerozhodne jinak, té současti, která věc k vyšetřování předala, aby učinila potřebná opatření. Zjistí-li vyšetřovatel tyto okol-

disciplinárnímu nebo kárnému jednání, vrátí věc prostřednictvím náčelníka součásti VB, pokud tento náčelník nerozhodne
nosti v průběhu vyšetřování nebo souvisí-li přestupek nebo provinění s trestným činem, postupuje podle čl. 81 Instrukce pro vyšetřování ve VB.

s trestným činem, postupuje podle čl. 81.

Čl. 24

Odložení věci

[¹] Zjistí-li vyšetřovatel, že nejde o trestný čin a nepřichází v úvahu postup podle čl. 23, věc podle § 163 odst. 1 tr. ř. bez souhlasu prokurátora usnesením odloží; věc nelze odložit, bylo-li zahájeno vyšetřování.

[²] V usnesení o odložení věci uvede vyšetřovatel stručně skutkový stav a důvody odložení; usnesení se nedoručuje, avšak o odložení věci vyrozumí vyšetřovatel stručným přípisem osobu, společenskou organizaci nebo orgán, od kterých věc došla.

[³] Pouze prokurátor smí odložit věc, jestliže trestní stíhání je nepřípustné z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 tr. ř., nebo jestliže jsou dány důvody k zastavení podle § 177 odst. 2 tr. ř. Jsou-li tyto důvody vyšetřovatelem bezpečně zjištěny před zahájením vyšetřování, učiní vyšetřovatel prokurátorovi návrh na odložení věci; vyjdou-li najevo po zahájení vyšetřování, učiní vyšetřovatel návrh na zastavení trestního stíhání.

Vyžádání souhlasu ke stíhání

Čl. 25

Zpravidla ještě před zahájením vyšetřování přezkoumá vyšetřovatel, zda k vznesení obvinění není třeba vyžádat předchozího souhlasu. V případech, které vyžadují předchozího souhlasu, vykoná vyšetřovatel neodkladné úkony a zároveň si vyžádá souhlas ke stíhání písemnou zprávou. Ve zprávě uvede všechny skutečnosti rozhodné pro objektivní posouzení osoby pachatele, pro jaký trestný čin a z jakých důvodů zamýšlí vyšetřování konat. Ke zprávě připojí materiál o tom, že se osoba dopustila trestného činu.

17. Čl. 26 odst. 1 se doplňuje ustanovením pod písm. d) tohoto znění:

d) osobám, jejichž trestná činnost byla zjištěna na základě poznatků kontrolních, revizních nebo inspekčních orgánů.

[¹] Předchozího souhlasu prokurátora je třeba k vznesení obvinění proti

- a) mladistvému,
- b) uprchlému,
- c) osobám, u nichž to určí generální prokurátor zvláštním opatřením (nomenklaturní osoby).

[²] Předchozí souhlas k vznesení obvinění proti mladistvému a proti uprchlému musí dát prokurátor písemně; založí se do vyšetřovacího spisu.

[³] Vyžaduje-li vyšetřovatel souhlasu ke stíhání osob v nomenklatuře, postupuje v úzké součinnosti s prokurátorem podle jeho pokynů. Písemný souhlas prokurátora, případně i jiné jeho písemné pokyny se v těchto případech založí do opisu vyšetřovacího spisu.

min. L. A. vyř. 1.1/62

[¹] Má-li dojít k podání návrhu na vzetí do vazby nebo k vznesení obvinění, je třeba předchozího souhlasu

- a) Národního shromáždění nebo Slovenské národní rady, jde-li o poslance,
- b) Národního shromáždění, jde-li o soudce Nejvyššího soudu nebo soudce z povolání vojenského soudu,
- c) ministra spravedlnosti, jde-li o soudce vojenského soudu,
- d) krajského národního výboru, jde-li o soudce krajského soudu,
- e) okresního národního výboru, jde-li o soudce okresního soudu.

[²] Jde-li o osoby uvedené v odstavci 1, požádá vyšetřovatel o vyžádání souhlasu prokurátora. Pro výslech poslance NS (SNR) jako svědka nebo poškozeného není souhlasu třeba.

min. L. A. vyř. 1.1/62

18. Čl. 28 zní takto: *Minimálně pro vyšetřování se činí soudcovské úřady v rámci MV 30.64*

Předchozího souhlasu náčelníka krajské správy MV je třeba, má-li dojít k podání návrhu na vzetí do vazby nebo vznesení obvinění proti cizinci, žijícímu trvale na československém státním území. Písemná zpráva, již se žádá o souhlas, se vyřizuje prostřednictvím náčelníka odboru vyšetřování SVB. V této zprávě požádá vyšetřovatel též o zapůjčení osobního spisu cizince k získání podkladů pro zpracování charakteristiky. Po zpracování případu vrátí osobní spis s opisem návrhu na konečné opatření.

vě požádá vyšetřovatel též o zapůjčení osobního spisu cizince k získání podkladů pro zpracování charakteristiky. Po zpracování případu osobní spis vrátí s opisem návrhu na konečné opatření.

Čl. 29

čl. 19, A vyšetř. I-1/62

[¹] Předchozího souhlasu ministra vnitra nebo jeho náměstka je třeba, má-li dojít k podání návrhu na vzetí do vazby nebo k vznesení obvinění proti

- a) cizímu státnímu příslušníku, zaměstnanému na zastupitelském úřadu cizího státu,
- b) členu cizí delegace (sportovní, obchodní apod.),
- c) osobě, které byl Československou socialistickou republikou poskytnut asyl,
- d) turistům a jiným návštěvníkům, kteří přijeli do ČSSR a dopustili se trestného činu na jejím území.

[²] Předchozí souhlas se vyžádá cestou vyšetřovacího oddělení HS-VB; v naléhavých případech telefonicky nebo dálnopisem.

[³] Postup ohledně osob požívajících diplomatických imunit a výsad je uveden v čl. 103 až 106.

Čl. 30

Plán vyšetřování

[¹] Za účelem zajištění všestrannosti, přehlednosti, úplnosti a rychlosti vyšetřování sestaví vyšetřovatel zejména u složitějších, rozsáhlejších nebo závažnějších případů plán vyšetřování, zpravidla za součinnosti operativního pracovníka.

[²] Do plánu je nutno zahrnout nejen postup při vyšetřování a vytýčení jednotlivých vyšetřovacích a operativních úkonů, nýbrž i postup při jednotlivých vyšetřovacích úkonech, kde to povaha věci vyžaduje (složitější výsledky, konfrontace, vyšetřovací pokus, rekonstrukce apod.). Do plánu vyšetřování nutno zahrnout i součinnost a spolupráci s pracovníky ostatních služeb, případně též vhodná hlediska pro uplatnění prevalence.

[³] Plán vyšetřování se po skončení vyšetřování založí do opisu vyšetřovacího spisu.

Zahájení vyšetřování

Čl. 31

[¹] Účelem vyšetřování ve věci je důsledně a urychleně objasnit všechny okolnosti trestného činu, jehož spáchání nasvědčují zjištěné okolnosti, zejména zjistit osobu pachatele. Vyšetřovatel zahájí vyšetřování, jestliže jsou bezpečně zjištěny okolnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

[²] Vyšetřování zahájí vyšetřovatel nejpozději do 10 dnů od doby, kdy mu věc byla přidělena. V případech, kdy pachatel trestného činu není znám a v případech, kdy byl proveden zásah na místě činu, je nutno zahájit vyšetřování neprodleně, nejpozději do 3 dnů.

[³] Zahajování vyšetřování v případech dopravních nehod, požárů, výbuchů, pracovních úrazů, provozních nehod, havárií, sebevražd a náhlých úmrtí, je upraveno v části V. této instrukce. Vyšetřování nelze zahájit, nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že byl spáchán toliko přestupek nebo provinění.

[⁴] Vyšetřování se nezahajuje též, jde-li o podezření z trestného činu menší nebezpečnosti pro společnost a přichází v úvahu odevzdání věci místnímu lidovému soudu k projednání (§ 163 odst. 3 a 4 tr. ř.); po náležitém objasnění věci učiní v tomto případě vyšetřovatel prokurátorovi návrh na odevzdání věci místnímu lidovému soudu.

Čl. 32

[¹] Vyšetřování zahajuje vyšetřovatel odůvodněným písemným usnesením; opis usnesení doručí prokurátorovi do 48 hodin.

- [²] Usnesení o zahájení vyšetřování musí obsahovat
- a) označení orgánu, který je vydal, místo a den rozhodnutí,
  - b) výrokovou část (znělku), v níž se stručně popíše skutek, který zakládá trestný čin s uvedením času a místa jeho spáchání a zákonným pojmenováním trestného činu s uvedením příslušného ustanovení trestního zákona,
  - c) odůvodnění rozhodnutí, v němž se uvedou podněty, jež k zahájení vyšetřování vedly, skutkové okolnosti činu a způsob jeho spáchání.

Čl. 33

Vznesení obvinění

[¹] Je-li na podkladě zjištěných skutečností dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin byl spáchán určitou osobou, vydá

vyšetřovatel usnesení, že se tato osoba stíhá jako obviněný. Potřebuje-li vyšetřovatel k vznesení obvinění předchozího souhlasu prokurátora nebo jiných orgánů, postupuje podle článku 25 až 29.

[²] Je-li při zahájení vyšetřování pachatel trestného činu znám, vydá vyšetřovatel společné usnesení o zahájení vyšetřování a vznesení obvinění. Usnesení o vznesení obvinění proti více osobám, které mají být současně stíhány v téže trestní věci, se vyhotoví společně proti všem obviněným; brání-li však tomu zájmy vyšetřování, vyhotoví se usnesení proti každému obviněnému zvlášť.

[³] Usnesení o vznesení obvinění není třeba zvlášť vyhotovovat, jestliže je vyšetřovatel v plném znění pojme do protokolu o výsledku obviněného a jestliže takové usnesení je obviněnému vyhlášeno a není je třeba oznamovat jiným osobám; prokurátoru se v tomto případě zašle opis protokolu. Obdobně lze postupovat i v případech, kdy vyšetřovatel vydá jiné usnesení, např. usnesení o vznesení obvinění pro další skutek, usnesení o zamítnutí návrhu na doplnění vyšetřování apod.

Čl. 34

Rozšíření a změna stíhání

[¹] Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, který není v původním usnesení o vznesení obvinění zahrnut, vydá vyšetřovatel ohledně tohoto skutku nové usnesení o vznesení obvinění. Usnesení o zahájení vyšetřování se ohledně nového skutku nevydává.

[²] Zjistí-li vyšetřovatel v průběhu vyšetřování, že skutek je nutno posoudit podle jiného ustanovení tr. zákona (jde o jiný trestný čin, přísněji nebo mírněji trestný, nebo o jinou kvalifikaci podle téhož zákonného ustanovení); než které bylo označeno v usnesení o vznesení obvinění, nevydá usnesení o změně stíhání obviněného; obviněného však na tuto okolnost upozorní, zpravidla již při jeho výslechu, nejpozději při seznamování s výsledky vyšetřování a upozornění poznamená v protokole.

Čl. 35

Obsah usnesení o vznesení obvinění

Usnesení o vznesení obvinění musí, kromě údajů uvedených v čl. 32 odst. 2, též obsahovat

- a) jméno a příjmení osoby, proti které se vznáší obvinění, její data a místo narození, poslední pobyt, zaměstnání,
- b) důvody stíhání, tj. skutečností, jež prokazují účast obviněného na spáchání trestného činu,
- c) poučení o opravném prostředku.

Čl. 36

Oznamování usnesení o vznesení obvinění

[¹] Prokurátorovi se doručí opis usnesení (protokolu) o vznesení obvinění nejpozději do 48 hodin.

[²] Obviněnému musí být usnesení o vznesení obvinění oznámeno na počátku jeho prvního výslechu, nejpozději však do 3 dnů od vydání usnesení. Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení nebo doručením jeho opisu.

[³] Za jakých podmínek a kterým osobám je dále nutné usnesení o vznesení obvinění oznámit (nesvéprávným, osobám ve vazbě, ve výkonu trestu, osobám, které mají obhájce nebo zmocněnce), je stanoveno v § 137 odst. 2 a 3 tr. ř.

[⁴] Vyhlášení se děje tak, že usnesení se obviněnému vyhlásí v plném znění; do protokolu o výsledku obviněného se uvede, že usnesení o vznesení obvinění bylo vyhlášeno a odůvodněno a že obviněný byl řádně poučen o právu stížnosti. Bylo-li usnesení takto vyhlášeno není třeba obviněnému doručovat jeho opis. Jestliže usnesení bylo obviněnému oznámeno doručením opisu usnesení, připojí se doručenka k prvopisu usnesení, které je založeno ve vyšetřovacím spise. V protokole o výsledku obviněného se poznamená, kterého dne bylo usnesení doručeno. Podá-li obviněný proti usnesení stížnost, zapíše se i s odůvodněním do protokolu; odůvodnění není třeba v protokole uvádět, podal-li obviněný stížnost písemně.

[⁵] Je-li osoba, proti níž bylo vzneseno obvinění, neznámého pobytu, provede se oznámení usnesení nejpozději do 3 dnů po zjištění pobytu. Neznámý pobyt obviněného však nebrání tomu, aby vyšetřovatel provedl všechny vyšetřovací úkony v době, kdy obviněného pro neznámý pobyt nelze zastihnout.

Zajištění obhajoby obviněného

19. Čl. 37 zní takto:

Obviněný musí být vždy již při vznesení obvinění poučen o svém právu zvolit si obhájce (§ 33, 36, 39 tr. ř.), a je-li ve vazbě nebo ve výkonu trestu, musí mu být umožněno, aby si bez průtahů obhájce zvolil.

[¹] V případech nutné obhajoby (§ 36 tr. ř.) vyzve vyšetřovatel obviněného, aby si zvolil obhájce, k čemuž mu stanoví lhůtu ne delší 5 dnů; tyto okolnosti poznamená v protokole o výsledku obviněného, zpravidla před prvním výsledkem. Odmítně-li obviněný zvolit si obhájce, nezvolí-li si jej bez řádného důvodu nebo nebude-li mu zvolen oprávněnou osobou, požádá vyšetřovatel po uplynutí stanovené lhůty o ustanovení obhájce.

[²] Je-li obviněným mladistvý, požádá vyšetřovatel o ustanovení obhájce ihned po vznesení obvinění (§ 291 tr. ř.). Jestliže si pak mladistvý obhájce zvolí nebo mu bude oprávněnou osobou zvolen, vyrozumí o tom vyšetřovatel vedoucího advokátní poradny, aby odvolal obhájce ustanoveného.

[³] O ustanovení obhájce požádá vyšetřovatel vedoucího té advokátní poradny, v jejímž obvodu bude podle očekávání věc projednávána soudem prvního stupně. Jestliže místo soudu je značně vzdáleno od místa, kde se koná vyšetřování, lze výjimečně požádat o ustanovení obhájce vedoucího té advokátní poradny, v jejímž obvodu se koná vyšetřování. Je-li obviněným mladistvý, který je ve vazbě, požádá se o ustanovení obhájce vždy vedoucí advokátní poradny, v jejímž obvodu je na mladistvém vykonávána vazba.

Čl. 39

[¹] Týž obhájce může společně hájit více obviněných jen tehdy, jestliže si jejich zájmy v trestním řízení neodporují. V žádosti o ustanovení společného obhájce vyšetřovatel na tyto okolnosti upozorní.

[²] Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo, že ustanoveného obhájce bude nutno předvolat k hlavnímu líčení jako znalce nebo tlumočníka a zejména jako svědka, upozorní na to vy-

šetřovatel vedoucího advokátní poradny s tím, aby byl ustanoven obhájce jiný.

Čl. 40

Je-li obviněným některá z osob uvedených v § 168 odst. 1 tr. ř., je vyšetřovatel povinen vyrozumět obhájce o datu výsledku obviněného nejpozději 24 hodin před tímto výsledkem. Nesnese-li věc odkladu, provede výslech bez vyrozumění obhájce. O jeho účasti při dalších vyšetřovacích úkonech se s ním dohodne. Nedostaví-li se obhájce k vyšetřovacím úkonům, ač byl o nich vyrozuměn, vyšetřovatel úkon provede bez jeho účasti a poznamená to v protokole o provedeném úkonu.

Přibrání znalce

Čl. 41

Znalec se přibere jen tam, kde nelze dosáhnout potřebného vysvětlení odborných otázek vhodněji jinak, zejména vysvětlením nebo vyjádřením, jež jsou státní a jiné orgány nebo organizace povinny orgánům činným v trestním řízení poskytovat podle § 8 odst. 1 tr. ř. nebo podle zvláštních předpisů.

Čl. 42

[¹] O určení osoby znalce a podání znaleckého posudku se vyšetřovatel obrátí především na orgány a organizace socialistického sektoru; jen zcela výjimečně na jednotlivce. Právní poměry znalců jsou upraveny zákonem č. 47/1959 Sb. a vyhláškou ministra spravedlnosti č. 193/1959 Ú. l.

[²] V žádosti o podání znaleckého posudku se uvede název orgánu (organizace), jehož pracovník má posudek vypracovat, otázky, které mají být zodpovězeny a důvody, pro které se znalecký posudek vyžaduje; k žádosti se připojí slib znalce, jehož jedno vyhotovení podepsané znalcem se založí do vyšetřovacího spisu. O přibrání znalce-jednotlivce rozhodne vyšetřovatel usnesením.

[³] Je-li pro účely vyšetřování třeba expertizy, požádá o ni vyšetřovatel zpravidla Kriminalistický ústav HS-VB cestou technického oddělení S-VB.

Čl. 43

[¹] Vyšetřovatel je povinen připravit znalci potřebné podklady pro podání znaleckého posudku [jako např. ukázky písma nebo jiné vzorky nutné pro srovnávací zkoumání, písemné materiály potřebné k podání posudku, spisy o dřívějším vyšetření duševního stavu vyšetřované osoby apod.]. Je-li to nutné, zapůjčí znalci též vyšetřovací spis (jeho část) nebo mu poskytne možnost do spisu nahlédnout. Znalci může vyšetřovatel též umožnit účast při výslechu obviněného a svědka a podle potřeby mu umožnit klást otázky.

[²] Znalci musí být dány co nejpřesnější otázky výlučně odborného rázu a musí být upozorněn, že jiné, zejména právní otázky, mu nepřísluší řešit a že mu také nepřísluší hodnotit důkazy.

Čl. 44

[¹] Nutnost pozorování obviněného ve zdravotním ústavu nebo ve zvláštním oddělení nápravného zařízení je třeba předem projednat se znalci; o výsledku jednání sepíše vyšetřovatel záznam. Narídit pozorování duševního stavu v ústavu nebo ve zvláštním oddělení může vyšetřovatel jen se souhlasem prokurátora. Je-li obviněný ve vazbě, zařídí jeho umístění ve zvláštním oddělení nápravného zařízení náčelník útvaru nápravného zařízení; v ostatních případech vyšetřovatel.

[²] Jestliže se vyšetřením duševního stavu obviněného zjistí, že je nepřičetný a že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, učiní vyšetřovatel neprodleně vedle návrhu na zastavení trestního stíhání též návrh na ochranné léčení. Předseda senátu na návrh prokurátora zařídí, aby obviněný byl převzat do zdravotní péče ihned po propuštění z vazby.

Čl. 45

Přibrání tlumočnicka

[¹] Je-li třeba přetlumočit obsah výpovědi nebo písemnosti nebo neovládá-li vyslýchaný jazyk, v němž se jednání vede, nebo je-li hluchoněmý, přibere vyšetřovatel tlumočnicka, který může být zároveň zapisovatelem.

[²] Nelze-li tlumočnicka opatřit z příslušníků součástí VB nebo MV, obrátí se vyšetřovatel se žádostí o určení osoby

tlumočnicka na orgány nebo organizace socialistického sektoru; jen zcela výjimečně na jednotlivce. Právní poměry tlumočnicků jsou upraveny zákonem č. 47/1959 Sb. a vyhláškou č. 193/1959 Ú. 1.

[³] Přibrání tlumočnicka se poznamená v protokole o úkonu, k němuž byl tlumočnick přibrán. Byl-li pořízen překlad písemnosti, uvede se na něm jméno, adresa a postavení (zaměstnání) tlumočnicka.

Čl. 46

Opakování úkonů

[¹] Rozhodne-li se vyšetřovatel, že do vyšetřovacího spisu jako jeho část založí protokoly o úkonech provedených před zahájením vyšetřování, jež nehodlá opakovat a jichž má být použito jako důkazního materiálu před soudem, vždy přezkoumá, zda takové úkony byly provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením trestního řádu a této instrukce a zda protokoly o těchto úkonech mají předepsané náležitosti; jinak úkony provede znovu. Otázku, zda je opakování takových úkonů v zájmu náležitého objasnění věci nutné, projedná zpravidla s prokurátorem.

[²] Opakovat nebude zpravidla třeba domovní a osobní prohlídku, místní ohledání a jiné úkony provedené za dodržení ustanovení trestního řádu. Vyšetřovatel však znovu vyslechne obviněného a důležité svědky.

[³] Za důležitého svědka je třeba považovat toho, kdo má vypovědět o okolnosti rozhodné pro posouzení viny nebo trestu, která není jiným důkazem hodnověrně prokazována. Není třeba, aby o takové okolnosti byly opakovány výslechy všech svědků, nýbrž jen těch, jejichž výslechu je třeba ke zdůvodnění postavení občana před soud nebo k rozhodnutí o jiném skončení trestního stíhání. Není třeba opakovat výslechy svědků o okolnostech vedlejších nebo třeba závažných, avšak dostatečně prokazovaných listinami nebo jinými důkazy.

[⁴] Vyšetřovatel znovu provede výslech svědka, jestliže od doby jeho předchozího výslechu do zahájení vyšetřování uplynula doba 3 měsíců.

Předvolání a předvedení

Jestliže se obviněný nebo svědek, ač byl řádně předvolán, bez dostatečné omluvy nedostaví, zařídí vyšetřovatel, je-li toho třeba, jeho předvedení. O předvedení, pokud je neprovede sám, požádá prostřednictvím svého nadřízeného orgány jiných služeb. Jde-li o předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, požádá o předvedení jeho velitele nebo náčelníka. Při předvádění mladistvého je třeba zachovávat podmínky uvedené v § 90 odst. 3. tr. ř.

Výslech

[1] Před výslechem musí být vyslýchaný vždy poučen o svých právech a povinnostech; obviněnému musí být vždy poskytnuta možnost, aby svá práva mohl uplatnit (§ 33 tr. ř.). Obsah poučení se vyznačí v protokole. Je-li jako svědek vyslýchána osoba uvedená v § 100 tr. ř. a svědčit chce, poznamená se v protokole o jejích výslechu: „Po poučení o právu odeprít výpověď podle § 100 tr. ř. prohlašuje svědek výslovně, že tohoto práva nepoužívá a svědčit chce.“

[2] Povolí-li vyšetřovatel vyslýchanému, aby nahlížel do svých poznámek, poznamená to v protokole a po skončení výslechu si poznámky od vyslýchaného vyžádá k nahlédnutí. Zjistí-li, že poznámky obsahují skutečnosti, které vyslýchaný do protokolu neuvedl a které jsou důležité pro trestní řízení, vyslechně jej i o těchto okolnostech; podle povahy věci pořídí o okolnostech, které vyslýchaný neuvedl, záznam nebo opis poznámek. Vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýchaného nezabývá vyšetřovatele povinností, aby jej vyslechl a jeho výpověď zapsal v protokole. Vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýchaného k protokolu připojí.

[3] Je-li výslech zachycen magnetofonovým záznamem, vyhotoví vyšetřovatel protokol, v němž uvede podstatný obsah výpovědi zachycené na magnetofonový záznam; v protokole, který jinak musí obsahovat náležitosti protokolu o výslechu, se též poznamená, kde je magnetofonový záznam uložen.

Úkony u osob ve výkonu trestu

[1] Jde-li o odsouzeného, provede vyšetřovací úkon pro dožadující součást VB vyšetřovatel oddělení VB, v jehož obvodu je na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody; úkon se provede na základě dožadání schváleného náčelníkem dožadující součásti. Je-li v nápravném zařízení vyšetřovatel NZ, provede dožadovaný úkon zpravidla sám. Vyšetřovatel součásti, která má sídlo mimo obvod nápravného zařízení, může takový úkon provést sám jen ve výjimečných a odůvodněných případech; k provedení úkonu potřebuje souhlas náčelníka své součásti.

[2] Vyšetřovatel součásti, v jejímž obvodu je útvar nápravného zařízení, potřebuje k provedení vyšetřovacího úkonu ve věci, kterou vyšetřuje, písemné pověření vydané náčelníkem jeho součásti. Úkon se provede u útvaru nápravného zařízení ve výslechové místnosti k tomu určené.

[3] Před provedením úkonu v nápravném zařízení uvědomí vyšetřovatel náčelníka nápravného zařízení.
20. Čl. 49 odst. 4 zní takto:

[4] Přemísťovat odsouzené za účelem jejich výslechu je přípustné jen ve zcela výjimečných a odůvodněných případech na dožadání náčelníka odboru vyšetřování SVB po souhlasu správy nápravných zařízení MV.

Výslech vazebně vyšetřovaného obviněného

[1] Předvedení obviněného, který je ve vazbě, se provede na základě žádanky, vyplněné a podepsané vyšetřovatelem. V žádance označí vyšetřovatel čitelně hodinu převzetí obviněného. Hodinu předání obviněného vyznačí na žádance orgán 21. Čl. 50 se mění takto:

Odst. 2 zní:

[2] Vydání obviněného vyšetřovateli mimo útvar NZMV se provede na základě žádanky schválené náčelníkem vyšetřovací součásti.

Odst. 3 zní:

[3] Přemísťování obviněného za účelem vyšetřování z jednoho útvaru NZMV do druhého je přípustné jen v ojedinělých a odůvodněných případech. Eskortu je oprávněn vyžádat nebo nařídít náčelník odboru vyšetřování SVB.

Čl. 51

Podpis protokolu

[1] Byl-li výslech prováděn bez přibrání zapisovatele, vyšetřovatel po skončení výslechu protokol vyslychanému přečte nebo mu jej předloží k přečtení a k podpisu, a to za přítomnosti nezúčastněné osoby, zpravidla některého z příslušníků součásti VB. Má-li vyslychaný proti obsahu protokolu námítky, je třeba je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek pojmout do protokolu.

[2] Vyslychaný podepíše každou stránku protokolu. Nezúčastněná osoba podepíše protokol na konci pod doložkou „Přečtení a podpisu protokolu přítomen:“. Protokol o výslechu podepíše i ostatní osoby, které se jej zúčastnily (prokurátor, obhájce, zákonný zástupce a orgán pověřený péčí o mládež

22. Čl. 51 odst. 2 se doplňuje takto:

Za třetí větu se vkládá nová věta tohoto znění: V protokolu je nutno uvést dobu, po kterou byly tyto osoby přítomny výslechu.

Konfrontace

[1] Konfrontace je zvláštní formou výslechu. Účelem konfrontace je odstranění podstatných rozporů mezi výpověďmi vyslychaných osob. Vyšetřovatel se musí na konfrontaci pečlivě připravit. Vyhotoví plán konfrontace, v němž uvede cíl, který konfrontace sleduje.

[2] Je-li jedna z konfrontovaných osob mladistvý nebo nedospělec, nutno provést konfrontaci tak, aby její průběh nenarušoval jejich duševní a mravní vývoj. Jestliže je možno dosáhnout účelu konfrontace jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

[3] O provedené konfrontaci sepíše vyšetřovatel protokol, který podepíše všechny přítomné osoby, včetně nezúčastněné osoby přibrané k přečtení a podpisu protokolu.

Vyšetřovací pokus a rekonstrukce

Čl. 53

[1] Vyšetřovací pokus je vyšetřovací úkon spočívající v obnovení dílčí situace a okolností, za nichž došlo k určité události, kterou je třeba prověřit. Cílem vyšetřovacího pokusu je

zjistit, zda určitá událost se skutečně stala a zda k ní mohlo dojít za situace a okolností, které byly vyšetřováním zjištěny.

[2] Vyšetřovacího pokusu se používá za účelem prověrky výpovědi obviněného, svědků nebo jiných okolností zjištěných v průběhu vyšetřování.

Čl. 54

[1] Rekonstrukce je vyšetřovací úkon, spočívající v obnovení situace a okolností jednání pachatele, který přímo na místě sám, pod vlivem svých vzpomínek a zážitků oživených na místě činu, má opakovat celé jednání, jež vedlo k spáchání prověřovaného trestného činu.

[2] Rekonstrukce se používá jen ve výjimečných případech za účelem zachycení jednání pachatele na místě činu, zejména není-li kromě doznání pachatele jiných důkazů. Rekonstrukce se zásadně neprovádí s obviněným, který se k trestnému činu nedoznal.

[3] Rekonstrukci za účasti nedospělé nebo mladistvé osoby lze provést jen v tom případě, nebude-li ohrožen duševní a mravní vývoj této osoby. Lze-li účelu rekonstrukce dosáhnout jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

Čl. 55

[1] O každém vyšetřovacím pokusu a rekonstrukci se sepíše protokol, který musí obsahovat

- a) místo a datum, jméno a příjmení všech osob, které se úkonu účastnily,
- b) účel a cíl úkonu,
- c) přesné údaje o době a místě provedení úkonu,
- d) údaje o podmínkách, v nichž byl úkon prováděn,
- e) podrobné popsání všech dílčích úkonů provedených v průběhu pokusu či rekonstrukce,
- f) podrobné popsání výsledku každého dílčího úkonu,
- g) prohlášení účastníků úkonu, že zápis odpovídá výsledkům úkonem dosažených,
- h) poznámka o tom, že účastníci úkonu byli upozorněni na povinnost zachovat mlčenlivost o věcech, které se při úkonu dozvěděli,

1) podpis vyšetřovatele, který sepsal protokol a podpisy osob, které byly při úkonu přítomny.

[²] Jestliže je to pro vyšetřování potřebné, zachytí se výsledky rekonstrukce nebo vyšetřovacího pokusu fotografickou dokumentací.

[³] O provedení vyšetřovacího pokusu a rekonstrukce se předem vyrozumí prokurátor, aby se těchto úkonů mohl účastnit.

Čl. 56

Fotografování a daktyloskopování osob

Fotografování a daktyloskopování obviněných je upraveno předpisy obsaženými v služební knize VB-krim-VII-1. Význam a důležitost operativně-taktických evidencí vyžaduje přesné dodržování těchto předpisů.

Čl. 57

Vydání a odnětí věci

[¹] Vyšetřovatel může vyzvat osobu k vydání věci nebo věc odejmout jen tehdy, bylo-li zahájeno vyšetřování.

[²] K výzvě, aby věc byla vydána, nepotřebuje vyšetřovatel souhlasu prokurátora. Vydá-li vyzvaná osoba věc, sepíše o tom vyšetřovatel protokol, v němž uvede popis vydané věci; opis protokolu předá osobě, která věc vydala, jako potvrzení o převzetí věci.

[³] Nebude-li věc na výzvu vydána, může ji vyšetřovatel odejmout. K odejmutí věci potřebuje předchozího souhlasu prokurátora. Bez jeho souhlasu může odnětí provést, jen nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu; v tomto případě prokurátora do 48 hodin o provedeném úkonu uvědomí. O odnětí věci rozhodne vyšetřovatel usnesením. K odnětí věci se podle možnosti přibere nezúčastněná osoba. O odnětí věci sepíše vyšetřovatel protokol, který musí obsahovat přesný popis odňaté věci. Protokol podepíše osoby, které se tohoto úkonu zúčastnily. Osobě, již byla věc odňata se ihned vydá potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu.

[⁴] Věc, která byla vydána nebo odňata a které již není zapotřebí k dalšímu řízení, vyšetřovatel vrátí, přičemž postupuje podle §§ 80 a 81 tr. ř.; k vrácení věci je zapotřebí souhlasu prokurátora.

Čl. 58

Domovní a osobní prohlídka

[¹] Vyšetřovatel může vykonat domovní nebo osobní prohlídku jen tehdy, bylo-li zahájeno vyšetřování.

[²] K provedení domovní a osobní prohlídky potřebuje vyšetřovatel předchozího souhlasu prokurátora. Bez jeho souhlasu může prohlídku provést, jen nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu; v tomto případě prokurátora do 48 hodin o provedeném úkonu uvědomí. O provedení domovní nebo osobní prohlídky rozhodne vyšetřovatel usnesením. K výkonu prohlídky je třeba přibrat nezúčastněnou osobu.

[³] Vyšetřovatel provádějící domovní nebo osobní prohlídku se musí prokázat usnesením o domovní prohlídce a svým služebním průkazem. O domovní nebo osobní prohlídce se sepíše na místě protokol, který musí obsahovat

- a) název součásti, jejíž orgán prohlídku konal,
- b) čas a místo prohlídky,
- c) jméno, příjmení a funkce orgánů, provádějících prohlídku a jméno a příjmení osob, které se jí zúčastnily,
- d) důvody prohlídky,
- e) seznam věcí, které byly při prohlídce vydány nebo odňaty; věci musí být přesně popsány tak, aby byla vyloučena jakákoli jejich záměna, a pokud jde o zajištění písemných materiálů, musí být provedeno jejich očíslování nebo jiné jejich přesné označení,
- f) kde byly odňaté věci nalezeny [zvláštní úkryty se ofotografují],
- g) zda byl proveden předchozí výslech osoby, u které byla prohlídka vykonána a zda jí bylo doručeno usnesení o prohlídce a potvrzení o jejím výsledku, jakož i o věcech, při ní vydaných nebo odňatých, případně opis protokolu,
- h) údaje o tom, že osoba, u které byla prohlídka konána, byla poučena o právu stížnosti, popř. její vyjádření nebo návrhy,
- i) námítky této osoby proti obsahu protokolu.

[⁴] Ustanovení odstavců 1 až 3 se neužije, jestliže jde o osobní prohlídku u osoby zadržené a u osoby, která má být

dodána nebo která se bere do vazby a je tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, již by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí. Odňaté věci se poznamenají v protokole o zadržení nebo vzetí do vazby.

[5] Zůstal-li by po domovní prohlídce byt déle opuštěn, je třeba pořídit za spolupráce pracovníka místního národního výboru soupis věcí, které se v bytě nacházejí. Potom se byt zapečetí a jedno vyhotovení soupisu věcí a klíče od bytu se předají místnímu národnímu výboru. Další vyhotovení soupisu se založí do vyšetřovacího spisu a jedno se uloží do osobních věcí obviněného.

[6] Je-li třeba uzavřený byt znovu otevřít, přibere se k tomu pracovník národního výboru, kterému byl předán soupis věcí a klíče od bytu.

Čl. 59

Úschova věcí vydaných, odňatých nebo zajištěných při domovní nebo osobní prohlídce

[1] Věci vydané, odňaté anebo věci zajištěné při domovní prohlídce se uschovávají, pokud je jich nezbytně třeba pro účely vyšetřování, u vyšetřovací součástí. Není-li věci nezbytně třeba pro účely vyšetřování a prokurátor o ní dosud nerozhodl, předá se do úschovy finančnímu oddělení příslušné KS-MV (na HS-VB statisticko-evidenčnímu odboru, na O-VB hospodářskému pracovníku OO-MV); o úschově takové věci platí zvláštní předpisy. O každé vykonané domovní prohlídce se učiní záznam do knihy domovních prohlídek.

[2] Vyšetřovatel, který pro účely trestního řízení zajistí motorové vozidlo, musí současně zajistit doklady k tomuto vozidlu. Osvědčení o technickém průkazu předá proti potvrzení orgánu, který bude o věci dále rozhodovat; technický průkaz motorového vozidla a další doklady k motorovému vozidlu odevzdá na potvrzení do úschovy toho oddělení VB, kde je vozidlo evidováno.

[3] Po skončení vyšetřování se věci předají správci věcí důležitých pro trestní řízení. Potvrzení o předání se založí do vyšetřovacího spisu nebo se zašle příslušné prokuratuře dodatečně; opis potvrzení se založí do opisu vyšetřovacího spisu. Věci doličné malých rozměrů nebo nepatrné ceny, zejména pí-

semné a listinné důkazy mohou být založeny ve vyšetřovacím spise nebo u něho připojeny jako příloha.

[4] Jde-li o věci, které mají výhradně jen osobní charakter (věci osobní potřeby apod.), vrátí se po předchozím souhlase prokurátora obviněnému nebo osobě, která je vydala nebo u které byly zajištěny. Je-li obviněný ve vazbě a jedná-li se o drobnější věci, je možno předat je do osobních věcí obviněného.

[5] Nelze-li věc vzhledem k její povaze (např. věc, k jejíž úschově je třeba velkého prostoru nebo zvláštní péče) uschovat u součástí MV, rozhodne o způsobu její úschovy prokurátor. S věcmi, které podléhají zkáze, se naloží podle pokynů prokurátora. Vyšetřovatel je však povinen na takové věci ihned prokurátora upozornit a vyžádat si od něho rozhodnutí.

[6] Různé písemné, fotografické, filmové, obrazové, tiskové apod. materiály včetně materiálů pornografických, které byly soudem nebo orgánem národního výboru odevzdány po skončení řízení k dalšímu opatření útvarům VB, musí být zaslány HS-VB Kriminalistickému ústavu, který provede roztrídění a archivování tohoto materiálu nebo jeho zničení. Vyšetřovatel VB upozorní i na další věci, které by mohly být použity v kriminalistickém kabinetu a podle výsledku upozornění projedná s prokurátorem a předsedou soudu předání této věci Kriminalistickému ústavu.

[7] Byl-li dán prokurátorem předchozí souhlas ke zničení bezcenné věci (§ 81 odst. 3 tr. ř.) a věc se zničí na vyšetřovací součásti, poznamená se to na příslušném dokladu. Mimo vyšetřovatele potvrdí správnost záznamu v těchto případech i náčelník (vedoucí) vyšetřovací součástí.

[8] Věci vydané, odňaté nebo zajištěné musí být po celou dobu vyšetřování řádně označeny, zejména ČVS, jménem a adresou osoby, od níž byla věc převzata. Předávání těchto věcí mezi vyšetřovateli nebo jinými orgány musí být vždy řádně provedeno a stvrzeno podpisy.

Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody

Čl. 60

Povinností vyšetřovatele je, aby při vyšetřování trestných činů učinil všechna opatření potřebná k zajištění nároku po-

škozeného na náhradu škody. Za tím účelem je zejména povinen zjistit skutečnou výši škody pachatelem způsobenou, aby soud měl spolehlivé podklady pro rozhodnutí o její náhradě již v trestním řízení.

Čl. 61

[1] Zvláštní pozornost musí vyšetřovatel věnovat případům, jestliže je důvodná obava, že uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem bude mařeno nebo ztěžováno, v kterýchžto případech přichází v úvahu opatření k zajištění majetku obviněného na náhradu škody podle § 47 tr. ř.

[2] V těchto případech postupuje vyšetřovatel takto: při domovní prohlídce nebo na příkaz prokurátora (nebude-li domovní prohlídka konána) pořídí vyšetřovatel soupis věcí (movitostí, nemovitostí, pohledávek) až do pravděpodobné výše způsobené škody. K soupisu přibere nezúčastněnou osobu. Věci je třeba popsat tak, aby nemohly být zaměněny s jinými. Soupis těchto věcí pořídí na zvláštním seznamu, jehož jedno vyhotovení předá neprodleně prokurátorovi s návrhem na jejich zajištění. Do tohoto seznamu se nezapisují věci, které při domovní prohlídce byly odňaty nebo vydány jako věci doličné. Znalecké ocenění věcí není třeba provádět; hodnota věcí se zjistí přibližně dotazem u obviněného nebo příslušníků jeho rodiny nebo na základě vlastních zkušeností. Osoby, u nichž byly věci sepsány se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmí disponovat, což se poznačí v pořázeném seznamu.

[3] O úschově zajištěných věcí se vyšetřovatel dohodne s prokurátorem. Zajištěné movité věci se ponechávají většinou na místě u toho, u koho byly nalezeny. Státnímu notářství se odevzdají jen výjimečně, jde-li např. o peníze, zlaté předměty a jiné snadno přenosné věci; potvrzenka státního notářství o převzetí věcí se založí do vyšetřovacího spisu.

[4] Obdobně postupuje bezpečnostní orgán, který provádí domovní nebo osobní prohlídku nebo jemuž prokurátor přikáže, aby sepsal věci přicházející v úvahu pro zajištění.

Čl. 62

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

[1] Zajistit majetek obviněného, kde přichází v úvahu uložení trestu propadnutí majetku, přísluší v přípravném řízení

prokurátorovi. Zajištění majetku provádějí a zajištěný majetek spravují finanční odbory ONV.

[2] Vyšetřovatelé a ostatní orgány VB jsou povinni tam, kde lze důvodně očekávat, že prokurátor zajistí majetek obviněného, poříditi soupis věcí, které by mohly být snadno zašantročeny; soupis se předá prokurátorovi ve dvojím vyhotovení a jeho opis se odevzdá obviněnému nebo některému dospělému příslušníku jeho domácnosti. Osoby, u nichž byly věci sepsány se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmí disponovat, což se poznačí v pořázeném seznamu.

Charakteristika obviněného

Čl. 63

[1] Správné třídní uplatňování našich zákonů vyžaduje podrobnou znalost osoby pachatele. Pro potřeby trestního řízení se k tomu účelu zpracuje charakteristika obviněného. V případech, které jsou předávány k vyšetřování operativními nebo jinými orgány, musí být vyšetřovateli předány též charakteristiky osob, které mají být stíhány.

[2] Při zpracování konečné charakteristiky musí vyšetřovatel vycházet zejména

- a) z charakteristik, které mu byly předány operativními nebo jinými orgány,
- b) z opisu rejstříku trestů,
- c) z vyhodnocení předchozích vyšetřovacích spisů a trestné činnosti obviněného,
- d) z výslechu obviněného zaměřeného na zjištění osobních, rodinných, majetkových a výdělkových poměrů, stranické příslušnosti, veřejných funkcí a z činnosti ve veřejném životě a z výslechu svědků,
- e) z posudků vyžádaných z pracoviště obviněného nebo od jiných orgánů a organizací.

[3] Prověření těchto údajů tvoří základ zprávy o třídní charakteristice obviněného, jejíž originál se založí do vyšetřovacího spisu a kopie s různými záznamy o dílčích prověrkách vyžádaných od jiných služeb nebo orgánů, do opisu vyšetřovacího spisu. Do vyšetřovacího spisu se založí též posudky z pracoviště obviněného a posudky vyžádané od jiných orgánů a organizací.

[¹] K zajištění správného a jednotného postupu při třídním hodnocení osob v řízení u všech orgánů činných v trestním řízení zařadí se osoby, proti nimž se řízení vede, do jedné z těchto skupin:

1. příslušníci dělnické třídy,
2. členové JZD,
3. soukromě hospodařící rolníci,
4. inteligence,
5. ostatní pracující,
6. příslušníci maloburžoazie,
7. kulaci,
8. ostatní příslušníci buržoazie,
9. protispolečenské parazitní živly.

[²] Třídní znak vyznačí vyšetřovatel číslem v návrhu na konečné opatření a v charakteristice pro útvar nápravného zařízení za jménem a osobními údaji obviněného.

Zrušeno podle MMV-6/64 kde je v nové směrnici

23. Čl. 65 se zrušuje.

[¹] Charakteristiku pro útvar nápravného zařízení vyhotoví vyšetřovatel

- a) jde-li o obviněného, který je vyšetřován vazebně,
- b) je-li učiněn návrh na podání obžaloby a jde o trestný čin, jehož horní hranice převyšuje 5 let, nebo bez ohledu na výši sazby, jde-li o recidivistu, protispolečenský živel, bývalou osobu nebo pachatele majícího charakter kočující nebo polokočující osoby,
- c) v ostatních případech, jen vyžádá-li si charakteristiku útvar nápravného zařízení.

[²] V případech uvedených v odstavci 1 vyhotoví vyšetřovatel opis charakteristiky obviněného, kterou doplní o údaje potřebné pro výkon trestu (postoj obviněného k trestné činnosti, k vyšetřování, chování během vyšetřování, možnosti jeho převýchovy a další důležité okolnosti, které nemají agenturně operativní charakter). Charakteristiku v zalepené obálce s označením „Charakteristika pro útvar NZ“ předá vyšetřovatel, jde-li o případy uvedené v odstavci 1 písmeno a), b) se

~~spisem prokurátorovi, který ji po zpracování obžaloby předá soudu. Nedojde-li k podání obžaloby, vrátí prokurátor charakteristiku vyšetřovateli. Stejně postupuje soud, neuloží-li nepodmíněný trest odnětí svobody. Vrácené charakteristiky založí vyšetřovatel do opisu vyšetřovacího spisu. Vyžádá-li si charakteristiku útvar nápravného zařízení, zašle ji vyšetřovatel přímo tomuto útvaru.~~

Stížnost proti usnesení vyšetřovatele

[¹] Vyšetřovatel, proti jehož usnesení stížnost směřuje, může jí sám vyhovět, nedotkne-li se změna původního usnesení práv jiné osoby. Jestliže stížnost směřuje proti usnesení vyšetřovatele, které bylo vydáno po předchozím souhlasu nebo pokynu prokurátora (§ 161 tr. ř.), může vyšetřovatel stížnosti vyhovět jen s předchozím souhlasem prokurátora.

[²] Jestliže vyšetřovatel stížnosti sám nevyhoví, předloží ji neprodleně dozorovému prokurátorovi. V předkládací zprávě uvede, proti jakému usnesení stížnost směřuje, kdo ji podal a zda byla podána včas a případně z jakých důvodů stížnosti nevyhověl. Spolu s předkládací zprávou předloží prokurátoru též vyšetřovací spis nebo jeho část. Jestliže stížnost nemá odkladného účinku a vyšetřovatel předpokládá, že jí nebude vyhověno, pokračuje ve vyšetřovacích úkonech, aniž vyčká rozhodnutí prokurátora.

[³] Prokurátor je povinen rozhodnout o stížnosti do 3 dnů. Rozhodnutí o stížnosti oznámí vyšetřovateli a stěžovateli; rozhodnutí se založí do vyšetřovacího spisu.

Likvidace svědečného

[¹] Svědek má nárok na náhradu nutných výdajů a ušlé odměny za práci (svědečné), který musí uplatnit do 3 dnů po svém výslechu nebo potom, co mu bylo sděleno, že k výslechu nedojde; jinak nárok zaniká.

[²] Svědečné určí vyšetřovatel. Při úpravě svědečného postupuje podle nařízení ministra vnitra č. 13/1957. Výplatu svědečného provede pracovník, který obhospodařuje stálou zálohu.

Likvidace znalečného a tlumočného

[¹] Účet za znalečné vždy upraví vyšetřovatel podle sazeb a podmínek stanovených ve vyhlášce ministra spravedlnosti č. 193/1959 Ú. l. Nesouhlasí-li s předloženým účtem, rozhodne o výši znalečného usnesením, proti němuž je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížnost proti rozhodnutí o výši náhrady hotových výloh a o výši odměny za znalecký úkon může podat dožádaný orgán (organizace), nikoli pracovník, který posudek zpracoval.

[²] Nedojde-li v předloženém účtu k úpravě znalečného, požádá vyšetřovatel příslušnou účtárnu o proplacení účtu, který jí zašle. Účtovanou částku vyznačí na dokladu o vyžádání znaleckého posudku. Upravil-li vyšetřovatel výši znalečného usnesením, vyčká, až se usnesení stane pravomocným (§ 140 tr. ř.); po té zašle opis usnesení a účet znalce příslušné účtárně se žádostí o proplacení. Byl-li zcela výjimečně přibrán znalec jednotlivce, je třeba jeho přibrání v přípise pro účtárnu stručně odůvodnit.

[³] Obdobně jako likvidace znalečného se provádí též likvidace tlumočného. Podrobná úprava postupu při stanovení odměn za znalecké a tlumočnické úkony a jejich likvidace je obsažena v nařízení ministerstva vnitra č. 15/1960.

Pořádková pokuta

[¹] Uloží-li vyšetřovatel pořádkovou pokutu (§ 66 tr. ř.), oznámí usnesení osobě, jíž byla pokuta uložena (doručením opisu usnesení nebo vyhlášením). Zaplatí-li takto potrestaný pokutu hotově, vyšetřovatel částku převezme a její převzetí vyznačí a podpisem potvrdí na všech vyhotoveních usnesení; potrestané osobě jedno vyhotovení předá. Opis usnesení zašle finančnímu odboru ONV, jemuž odešle též peněžní částku poukázkou.

[²] Nezaplatí-li potrestaná osoba pokutu a usnesení o uložení pokuty se stane vykonatelným, zašle vyšetřovatel potrestanému složenku s výzvou o zaplacení pokuty do 15 dnů s upozorněním, že jinak pokuta bude vymáhána. Jakmile vyšetřovatel obdrží doručenkou, že výzva byla potrestanému doručena,

zašle opis usnesení o uložení pokuty s opisem výzvy k zaplacení finančnímu odboru ONV a požádá jej o exekuční vymáhání pokuty, nebude-li zaplacena do 15 dnů.

[³] Potrestání příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě a potrestání osob, které jsou ve vazbě nebo ve výkonu trestu, upravuje § 66 odst. 2 a 3 tr. ř. Považuje-li vyšetřovatel za účelnější potrestat takovou osobu podle kázeňského nebo vězeňského řádu, vyrozumí o jejím jednání příslušného náčelníka přípisem.

Skončení vyšetřování a seznámení s výsledky vyšetřování

[¹] Vyšetřovatel musí dbát na to, aby vyšetřování bez újmy na jeho kvalitě, bylo skončeno v době co nejkratší a aby nejpozději do 2 měsíců od zahájení vyšetřování byly spisy předány prokurátorovi, pokud si v konkrétní věci nestanovil lhůtu kratší.

[²] Žádá-li vyšetřovatel o prodloužení vyšetřovací lhůty, je povinen předložit prokurátorovi odůvodněný návrh nejpozději 3 dny před skončením vyšetřovací lhůty a jde-li o další prodloužení nejpozději 5 dnů před uplynutím lhůty, o niž bylo vyšetřování prodlouženo. Vyšetřovací spis se k návrhu nepřipojuje.

[³] V návrhu na prodloužení vyšetřovací lhůty uvede vyšetřovatel den podání návrhu, jméno a data obviněného, trestný čin, den, kdy vyšetřování bylo zahájeno, dosavadní výsledky vyšetřování, důvody, pro které nebylo možno vyšetřování skončit, které vyšetřovací úkony je třeba ještě provést a na jakou dobu se navrhuje prodloužení lhůty.

[¹] Uzná-li vyšetřovatel vyšetřování za skončené, seznámí obviněného s jeho výsledky. Na stejnou dobu jako obviněného je třeba k seznámení přizvat jeho obhájce; u mladistvého obviněného též jeho zákonného zástupce a zástupce orgánu pověřeného péčí o mládež. O seznámení s výsledky vyšetřování sepíše vyšetřovatel protokol, k němuž připojí též doručenkou nebo v něm poznamená, jakým způsobem došlo k vyrozumění zúčastněných osob.

¹⁾ Nedostaví-li se obviněný, jeho obhájce, popř. další oběslané osoby bez řádné omluvy, nebo odmítne-li obviněný se s výsledky vyšetřování seznámit, poznamená to vyšetřovatel v protokole a předloží spis prokurátorovi se závěrečnou zprávou. Jestliže se ten, kdo se k seznámení nedostavil, řádně a včas omluví, provede vyšetřovatel seznámení v jiném termínu.

³⁾ Je-li obviněný mimo obvod součásti, u níž se proti němu vede vyšetřování, lze o provedení seznámení požádat dožadáním (čl. 13). Obhájce obviněného je třeba přizvat k seznámení i v tomto případě. O datu seznámení vyrozumí obhájce dožádaný vyšetřovatel.

Čl. 72

¹⁾ Obviněnému a obhájci poskytne vyšetřovatel k tomu, aby se dostavili k seznámení s výsledky vyšetřování, přiměřenou lhůtu; je však povinen vyrozumět je nejpozději 3 dny před datem seznámení.

²⁾ Vyšetřovatel seznámí obviněného nejprve ústně se stavem věci a poučí jej o právu navrhnout doplnění vyšetřování; teprve potom mu předloží spisy k prostudování. Obviněnému a obhájci poskytne přiměřenou dobu k seznámení s výsledky vyšetřování. Ukazují-li výsledky vyšetřování, že vyšetřovaný skutek je třeba posoudit podle jiného zákonného ustanovení, než které bylo označeno v usnesení o vznesení obvinění, popř. že obviněný bude posuzován jako zvlášť nebezpečný recidivista, vyšetřovatel obviněného na tyto okolnosti upozorní na počátku seznámení a poznamená to v protokole. Byl-li na takovou okolnost obviněný upozorněn již předtím (čl. 34), poznamená to též vyšetřovatel v protokolu o seznámení.

³⁾ Obviněnému a obhájci je třeba předložit k prostudování celý vyšetřovací spis včetně charakteristiky obviněného, posudků, které o něm byly vyžádány a které jsou založeny ve vyšetřovacím spise včetně opisu rejstříku trestů. Je-li ve věci stíháno více osob, seznámí se každý obviněný a jeho obhájce s těmi částmi spisu, které se trestné činnosti obviněného týkají.

Čl. 73

Protokol o seznámení s výsledky vyšetřování musí kromě obecných náležitostí a okolností uvedených v čl. 71 a 72 obsahovat

a) jméno obhájce a jména ostatních oběslaných osob,

- b) čísla listů vyšetřovacího spisu, s nimiž byl obviněný seznámen,
- c) poučení obviněného o právu navrhnout doplnění a podat stížnost proti zamítavému rozhodnutí vyšetřovatele,
- d) návrhy obviněného nebo jeho obhájce na provedení nových důkazů nebo na doplnění důkazů již provedených a rozhodnutí vyšetřovatele o nich, popř. podání stížnosti,
- e) dobu, po kterou seznamování trvalo.

Doplnění vyšetřování

Čl. 74

Obhájce je povinen navrhnout doplnění vyšetřování, jež považuje za potřebné, již při seznamování s výsledky vyšetřování. Jestliže je to vzhledem k závažnosti věci nebo obsáhlosti návrhu třeba, poskytne mu vyšetřovatel k písemnému podání návrhu nebo k písemnému odůvodnění návrhu přiměřenou lhůtu, ne delší než 2 dny.

Čl. 75

¹⁾ Zamítnout návrh obviněného nebo jeho obhájce na doplnění vyšetřování může vyšetřovatel jen v tom případě, že navrhované doplnění je pro rozhodnutí prokurátora i soudu zřejmě nepotřebné; o zamítnutí rozhodne vyšetřovatel odůvodněným usnesením. Podá-li obviněný nebo jeho obhájce stížnost, předloží ji vyšetřovatel neprodleně prokurátorovi k rozhodnutí. Vyšetřovatel však může předložit prokurátorovi též spisy se závěrečnou zprávou obsahující návrh na konečné opatření. Na podanou stížnost upozorní prokurátora v předkládací zprávě.

²⁾ Vyhoví-li vyšetřovatel návrhu na doplnění vyšetřování, poznamená to v protokole, aniž by o tom rozhodoval usnesením. Zároveň rozhodne, zda souhlasí, aby se doplňujících vyšetřovacích úkonů zúčastnil obhájce, žádá-li o to (§ 168 odst. 2 tr. ř.). Souhlasí-li s účastí obhájce, dohodne s ním zároveň, jakým způsobem jej o provedení úkonu vyrozumí.

Čl. 76

¹⁾ Bylo-li vyšetřování doplněno, seznámí vyšetřovatel obviněného a obhájce s provedenými úkony podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování. Od seznámení v tomto případě

možno upustit, souhlasí-li s tím výslovně obviněný a obhájce; tuto okolnost je třeba poznamenat v protokole.

[²] Je-li ve věci více obviněných a došetření ohledně jednoho z nich se týká i dalšího, je třeba jej a jeho obhájce s doplňujícími úkony seznámit, i když nepodal návrh na doplnění.

Čl. 77

[¹] Seznámení s výsledky vyšetřování se neprovádí, jestliže vyšetřovatel navrhuje zastavení trestního stíhání. Nesouhlasí-li prokurátor s návrhem na zastavení, provede seznámení sám nebo věc k provedení tohoto úkonu vrátí vyšetřovateli, případně s pokynem k doplnění vyšetřování.

[²] V řízení proti uprchlému se s výsledky vyšetřování seznámí obhájce obviněného.

Čl. 78

Vrácení věci k došetření

[¹] Vrátí-li prokurátor věc k došetření, je povinen tak učinit písemným pokynem, v němž uvede, co má být došetřením zjištěno, případně jaké úkony mají být v rámci došetření provedeny. Došetření je vázáno lhůtami stanovenými ke skončení vyšetřování, které se počítají od zahájení vyšetřování.

[²] Vrátí-li věc k došetření soud, je třeba došetření provést ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy spisy byly vráceny prokurátorovi. Při zaslání spisu vyšetřovateli jej prokurátor na tuto lhůtu upozorní. Dozorový prokurátor není oprávněn tuto lhůtu prodloužit; prodloužit tuto lhůtu na 2 měsíce může nadřízený prokurátor, na delší dobu generální prokurátor.

Čl. 79

Předložení věci prokurátorovi

[¹] Po skončení vyšetřování předloží vyšetřovatel spisy neprodleně prokurátorovi se závěrečnou zprávou obsahující návrh na konečné opatření.

[²] Závěrečná zpráva může obsahovat některý z těchto návrhů na konečné opatření:

- a) návrh na podání obžaloby (§ 172 tr. ř.),
- b) návrh na postoupení věci (§§ 174—176 tr. ř.),

c) návrh na zastavení trestního stíhání (§ 177 tr. ř.),

d) návrh na přerušení trestního stíhání (§ 178 tr. ř.),

e) návrh na ochranné opatření (§ 179 tr. ř.).

24. Čl. 79 odst. 3 zní takto:

[3] Závěrečná zpráva s návrhem na konečné opatření musí shrnout výsledky vyšetřování s uvedením všech důkazů a skutečností, které konečný návrh odůvodňují. Prvopis závěrečné zprávy podepíše též náčelník vyšetřovací součásti nebo jím pověřený pracovník.

Návrh na podání obžaloby

[¹] Návrh na podání obžaloby musí obsahovat:

- a) označení součásti, číslo vyšetřovacího spisu, den sepsání návrhu, jméno a příjmení, data a místo narození obviněného, jeho zaměstnání, bydliště a údaje o vazbě,
- b) stručnou charakteristiku obviněného, zda a proč je považován za zvláště nebezpečného recidivistu, přesné vyličení skutkového stavu trestného činu zjištěného vyšetřováním, důkazy, o které se návrh opírá, obhajobu obviněného, její zhodnocení s uvedením důkazů a skutečností, které ji potvrzují nebo vyvracejí, stručné shrnutí všech znaků trestného činu s jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona, dále pro jaký skutek bylo původně vzneseno obvinění a zda byl obviněný upozorněn na změnu kvalifikace skutku a odůvodnění návrhu na podání obžaloby.

[²] V návrhu na podání obžaloby nebo v předkládací zprávě může vyšetřovatel uvést, které svědky a znalce navrhuje, aby byli slyšeni před soudem; upozorní též na věci, o kterých je třeba rozhodnout.

[³] Obdobné náležitosti jako návrh na podání obžaloby musí obsahovat též návrh na postoupení věci a návrh na zastavení trestního stíhání.

Čl. 81

Odevzdání a postoupení věci

[¹] Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že pachatel trestného činu spáchal též provinění nebo přestupek, vyšetřovatel zpravidla současně s návrhem na podání obžaloby nebo s jiným

návrhem ohledně trestného činu, po náležitém objasnění případu

- a) odevzdá věc místnímu lidovému soudu nebo národnímu výboru k projednání provinění,
- b) odevzdá věc národnímu výboru nebo jinému orgánu k projednání přestupku,
- c) odevzdá věc jinému orgánu ke kázeňskému, disciplinárnímu nebo kárnému jednání.

[²] Zpráva o odevzdání věci musí obsahovat obdobné náležitosti jako návrh na podání obžaloby.

[³] Bylo-li zahájeno vyšetřování nebo vzneseno obvinění pro skutek, o němž se v průběhu vyšetřování zjistí, že jde o trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost a přichází v úvahu projednání věci před místním lidovým soudem, anebo že jde o provinění nebo přestupek, učiní vyšetřovatel prokurátorovi návrh na postoupení věci příslušnému orgánu k projednání.

[⁴] Jde-li o souběh přestupku nebo provinění se závažným trestným činem, postačí zpravidla stíhat pachatele pouze pro trestný čin, při čemž skutkový stav spáchaného provinění nebo přestupku se vylíčí v návrhu na podání obžaloby pouze k dokreslení osoby pachatele.

Přerušeni trestního stíhání

Čl. 82

[¹] Nepodaří-li se v případech, v nichž bylo vyšetřování zahájeno jen ve věci, pachatele odhalit a nejsou dány důvody pro zastavení trestního stíhání, anebo jsou-li dány jiné důvody k přerušeni uvedené v § 178 odst. 1 tr. ř., učiní vyšetřovatel návrh na přerušeni trestního stíhání.

[²] Návrh na přerušeni trestního stíhání v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, učiní vyšetřovatel až po vyčerpání možností k vypátrání pachatele, které je povinen provést nejen sám, nýbrž i ve spolupráci s operativními orgány. Není-li možné provést všechny úkony ve vyšetřovací lhůtě, požádá vyšetřovatel o její prodloužení.

[³] Návrh musí obsahovat vylíčení vyšetřovaného skutku, všechny vyšetřovací verze, které byly prošetřovány, úkony, kte-

ré byly provedeny a která další opatření se navrhuji provést, aby pachatel byl odhalen.

[⁴] Odpadnou-li důvody k přerušeni, vyrozumí o tom vyšetřovatel neprodleně prokurátora, aby mohl usnesením rozhodnout o pokračování v trestním stíhání. Od doby, kdy prokurátor 25. Čl. 83 odst. 1 zní takto:

[1] Po přerušeni trestního stíhání v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, se vyšetřovací spis uloží. Opis vyšetřovacího spisu se proti podpisu v deníku vyšetřovacích spisů předá příslušné operativní součásti cestou náčelníka součástí VB k dalšímu vytýčení operativních úkolů směřujících k vypátrání pachatele. Předání vyšetřovacího spisu na neznámého pachatele se provede písemně s uvedením, co a jak bylo provedeno a s návrhem na další postup orgánů operativní součástí. Nedošlo-li k vypátrání pachatele do 1 roku od předání opisu vyšetřovacího spisu a jsou-li vyčerpány všechny možnosti pachatele vypátrat, může operativní součást vrátit opis vyšetřovacího spisu k uloženi. Ukládány mohou být jen takové opisy vyšetřovacích spisů na neznámého pachatele, z nichž bude zřejmé, že došlo k vyčerpání všech možností odhaleni pachatele. O uloženi rozhodne svým podpisem náčelník vyšetřovací součásti, neobjasněný případ. Musi proto při vyšetřování všech pachatelů v součinnosti s operativními orgány přihlížet k možnostem dodatečného objasňování.

Čl. 84

Prevence

[¹] Při vyšetřování trestných činů musí vyšetřovatel mít stále na paměti prováděni preventivních opatření zaměřených na předcházení trestné činnosti, odstraňování jejich příčin a k výchově občanů k důslednému zachovávání zákonů a pravidel socialistického soužití.

[²] Preventivně výchovně působeni vyšetřovatele spočívá zejména

- a) ve vhodném působeni na obviněného a občany, s nimiž v souvislosti s vyšetřovaným případem přijde do styku, a v jejich upozorňování na příčiny, které pachateli trestnou činnost umožnily,
- b) ve všestranném zjišťování příčin a podmínek trestné činnosti a jejich vyhodnocování u všech vyšetřovaných pří-

padů, kde to povaha věci připouští a v navrhování konkrétních opatření k odstranění zjištěných závad a příčin trestné činnosti,

c) v provádění rozborů vyskytující se trestné činnosti určitého druhu v obvodu působnosti vyšetřovací součásti, aby iniciativně a včas bylo upozorňováno na její výskyt, její závažnost, rozsah a příčiny, z nichž pramení tak, aby se strany příslušných orgánů mohla být činěna účinná opatření k jejímu potlačení nebo odstranění jejích příčin.

26. Čl. 84 odst. 3 zní takto:

(3) V případech okresního rázu a rozsahu, kdy zjištěné příčiny mohou odstranit okresní orgány v mezích své pravomoci, zašle náčelník vyšetřovací součásti rozbor nebo vyhodnocení obsahující návrhy na potřebná opatření prokurátorovi a tomu orgánu (organizaci), kterého se opatření týká. V případech krajského nebo celostátního rozsahu je třeba informovat nadřízenou vyšetřovací součást, aby zařídila vyrozumění příslušných orgánů.

vyšetřovacího spisu. Statistické vykazování preventivní činnosti vyšetřovatelů upravují zvláštní předpisy (rozkaz náčelníka HS-VB č. 14/1960 a dodatek k němu).

ČÁST III.

VAZBA A ZADRŽENÍ

Čl. 85

Vazba

Zjistí-li vyšetřovatel, že jsou dány důvody vazby (§ 67 tr. ř.), učiní prokurátorovi návrh na vzetí obviněného do vazby, případně návrh na vydání příkazu, aby obviněný byl dodán do vazby (§ 69 odst. 1 tr. ř.), zejména je-li obviněný neznámého pobytu nebo na útěku.

Čl. 86

Zadržení obviněného

Vyšetřovatel může zadržet obviněného (§ 75 tr. ř.), je-li tu některý z důvodů vazby a pro neodkladnost věci nemohl předem opatřit rozhodnutí prokurátora o vazbě.

Čl. 87

Zadržení podezřelého

Vyšetřovatel může zadržet osobu podezřelou ze spáchání trestného činu (§ 76 odst. 1 tr. ř.), proti které nebylo dosud vzneseno obvinění, získal-li sám nebo byly-li mu bezpečnostními orgány předány dostatečné důkazní materiály odůvodňující nezbytnost zadržení a vazby. Jinak provedou zadržení podezřelého za podmínek stanovených v § 76 odst. 1 a 2 tr. ř. bezpečnostní orgány. Proveďe-li vyšetřovatel zadržení podezřelého, zahájí ihned vyšetřování a jsou-li tu dostatečné materiály, vznesou obvinění.

Čl. 88

(1) Opis protokolu o dodání obviněného do vazby na příkaz prokurátora a opis protokolu o zadržení obviněného nebo podezřelého se zašle neprodleně prokurátorovi a jedno jeho vyhotovení se předá orgánu, který převzal obviněného nebo podezřelého. Propustí-li vyšetřovatel nebo bezpečnostní orgán osobu, kterou zadržel, na svobodu, vyznačí hodinu a den propuštění v protokole o zadržení a vydá ihned orgánu, jemuž byla taková osoba předána příkaz, aby ji propustil. O propuštění vyrozumí neprodleně prokurátora.

(2) Na protokolu určeném pro útvar nápravného zařízení musí být vyznačeno, od koho má být obviněný (podezřelý) izolován a upozorněno na možnost pokusu sebevraždy, útěku, násilí apod.

Čl. 89

(1) Nejde-li o případ, kdy věc nesnese odkladu, vyžádá si vyšetřovatel nebo bezpečnostní orgán písemně předběžný souhlas prokurátora k zadržení osoby podezřelé z trestného činu; prokurátor dá svůj souhlas též písemně.

(2) Došlo-li k zadržení a nebude-li zadržaná osoba propuštěna na svobodu, učiní se prokurátorovi návrh na vzetí do vazby. V návrhu nesmí být uvedeny důvody vazby jen odkazem na zákonné ustanovení, ale musí poukazovat na skutečnosti odůvodňující některou z podmínek vazby uvedenou v § 67 tr. ř. Odůvodnit je třeba i neodkladnost věci. K návrhu je třeba předložit všechny důkazní materiál potřebný k tomu, aby prokurátor mohl o vazbě rozhodnout. Nevyhoví-li prokurátor návrhu na vzetí do vazby, sdělí své stanovisko písemně; tyto písem-

nosti se založí do opisu vyšetřovacího spisu. Obdobné náležitosti jako návrh na vzetí do vazby musí obsahovat též návrh na vydání příkazu k dodání obviněného do vazby (čl. 85).
27. Čl. 89 odst. 3 zní takto:

[3] Má-li v téže věci dojít ke vzetí pěti nebo více osob do vazby (současně nebo i postupně), vyžádá si vyšetřovatel, který činí návrh na vzetí do vazby, souhlas náčelníka odboru vyšetřování SVB. Nebylo-li možno pro neodkladnost věci v takovém případě opatřit souhlas předem, je třeba tohoto náčelníka o provedeném opatření neprodleně vyrozumět. O každém případě, v němž bylo pět nebo více osob vzato do vazby, je odbor vyšetřování SVB povinen neprodleně podat písemnou zprávu správě vyšetřování VB, která zajistí informování náměstka ministra vnitra. Ve zprávě je nutno uvést důvody trestního stíhání, důvody vazby a stručnou charakteristiku stíhaných osob.

[1] Vazba v přípravném řízení může trvat nejdéle 2 měsíce, a to od doby, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Do této lhůty se započítává též doba vyšetření duševního stavu ve zdravotním ústavu nebo ve zvláštním oddělení nápravného zařízení.

[2] Po skončení vyšetřování je vyšetřovatel povinen předložit prokurátorovi spis se závěrečnou zprávou tak, aby prokurátor obdržel spis nejpozději 5 dnů před skončením vazební lhůty. Nelze-li v této lhůtě vyšetřování skončit, předloží prokurátorovi odůvodněný návrh na prodloužení vazby tak, aby jej prokurátor obdržel nejpozději 5 dnů před skončením vazební lhůty. S návrhem na prodloužení vazby mu zároveň předloží vyšetřovací spis.

[3] O skončení vazebního vyšetřování a o prodloužení vazební lhůty vyrozumí vyšetřovatel útvar nápravného zařízení.

Čl. 91

Cely předběžného zadržení

[1] V celách předběžného zadržení může být zadržená osoba ponechána do rozhodnutí prokurátora o vzetí do vazby nebo o propuštění, nejdéle však 48 hodin po odevzdání zadržené osoby prokurátorovi. Dohled na cely předběžného zadržení a režim v nich je upraven Řádem pro cely předběžného zadržení, doplněným podrobnými pokyny náčelníka současti VB podle místních podmínek.

28. Čl. 91 odst. 2 zní takto:

[2] Vazba může být v zájmu urychleného provedení vyšetřovacích úkonů po nezbytně nutnou dobu vykonávána výjimečně též v celách předběžného zadržení, pokud je v nich zajištěn stejný režim jako v útvarech NZ, v nichž se vykonává vazba. K tomu je třeba písemného souhlasu náčelníka vyšetřovací současti. O takovém opatření se vždy vyrozumí náčelník útvaru NZ, v němž se jinak vykonává vazba, náčelník vyšší vyšetřovací současti a dozorový prokurátor.

Vyrozumívání o vzetí do vazby a jiná opatření

Čl. 92

[1] Vyrozumění rodinného příslušníka a vedoucího pracoviště osoby vzaté do vazby (§ 70 tr. ř.), jakož i Státního úřadu sociálního zabezpečení, je-li do vazby vzata osoba, která pobírá důchod, provádí prokurátor.

[2] Byla-li zadržena nebo vzata do vazby osoba, jejíž děti nelze svěřit do péče někomu jinému, požádá vyšetřovatel nebo orgán, který provedl zadržení, ihned příslušný orgán péče o mládež nebo příslušný odbor ONV o jejich prozatímní umístění.

[3] Zůstal-li by po zadržení nebo po vzetí osoby do vazby děle opuštěn byt, který nelze svěřit do péče jiné osoby, je vyšetřovatel nebo orgán, který zadržení provedl, povinen oznámit věc místnímu národnímu výboru. Pokud jde o soupis věci nacházejících se v bytě a naložení s nimi, postupuje se podle čl. 58 odst. 5.

Čl. 93

Požádá-li cizinec, který byl zadržen nebo vzat do vazby, o umožnění styku s příslušným zastupitelským úřadem v ČSSR, předá se jeho žádost neprodleně k dalšímu opatření prokurátorovi.

Čl. 94

Doklady osob ve vazbě

[1] Byla-li obviněnému, který byl vzat do vazby, odňata legitimace KSČ, vrátí se vedoucímu tajemníku OV KSC, v jehož obvodu byl obviněný přihlášen v základní organizaci. Vojenská knížka se zašle příslušné vojenské správě. Jiné doklady odňaté obviněnému, pokud jich není třeba pro účely vyšetřování

vání, se předají podle okolností orgánu, který je vydal, nebo se uloží do osobních věcí obviněného. Občanský průkaz se uloží do osobních věcí obviněného; vyšetřovatel nebo bezpečnostní orgán je povinen učinit vždy taková opatření, aby občanský průkaz byl odebrán, i když nebyl nalezen u obviněného. Cestovní a osobní doklady cizinců se předají vždy do osobních věcí obviněného.

Čl. 95

Styk obviněného ve vazbě s obhájcem

[¹] Před seznámením obviněného s výsledky vyšetřování může být obviněnému povolena návštěva obhájce ze závažných důvodů jen tehdy, není-li to na překážku vyšetřování. Obhájce je oprávněn mluvit s obviněným bez přítomnosti třetí osoby, jakmile se přikročilo k seznamování s výsledky vyšetřování a kdykoli později. V těchto případech jim nesmí být ponechán vyšetřovací spis nebo jiné materiály k němu náležející.

[²] Při návštěvě obhájce s obviněným před seznamováním s výsledky vyšetřování a při jejich písemném styku se postupuje stejně jak je uvedeno v čl. 96.

Čl. 96

Povolování návštěv

29. Čl. 96 odst. 1 zní takto:

[1] V průběhu vyšetřování může vyšetřovatel povolit návštěvu obviněnému ve zcela výjimečných a odůvodněných případech a to jen se souhlasem náčelníka vyšetřovací součásti. O uskutečněné návštěvě, již musí být vyšetřovatel přítomen, vyhotoví záznam, v němž uvede, kdo návštěvu povolil, kdy byla konána a její průběh. Záznam se založí do opisu vyšetřovacího spisu. Návštěvu obviněnému, jehož duševní stav je zkoumán, nelze po dobu zkoumání duševního stavu povolit.

[²] Žádosti o návštěvy cizince jeho rodinnými příslušníky, kteří žijí mimo území republiky, vyřizuje prokurátor.

[³] Má-li být obviněnému povoleno dodání balíčku s potravinami nebo kuřivem, opatří si k tomu vyšetřovatel souhlas jako k povolení návštěvy. O dodání léku pro obviněného si vyšetřovatel vyžádá stanovisko lékaře MV nebo ošetřujícího lékaře obviněného.

Čl. 97

Censura

Přijetí a odeslání dopisu povoluje v průběhu vyšetřování vyšetřovatel; po předání věci prokurátorovi, prokurátor. Obviněnému se povolí přijmout a odeslat dopis, není-li to na újmu vyšetřování, jednou za 14 dnů. Dopisy se závažným obsahem nelze propustit. Dopisy, které nebyly propuštěny, se založí do opisu vyšetřovacího spisu. O provedení censury učiní vyšetřovatel zápis v záznamu o povolování a censuře dopisů, který se založí do vyšetřovacího spisu.

ČÁST IV.

ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Mladiství

Čl. 98

Vyšetřování mladistvých konají zpravidla zvlášť určení vyšetřovatelé, podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů nebo vychovatelů.

Čl. 99

[1] Bez souhlasu prokurátora nelze proti mladistvému vznést obvinění. Způsob vyžádání souhlasu prokurátora k vznesení obvinění proti mladistvému je upraven v čl. 25 a 26. Usnesení o vznesení obvinění nutno doručit též obhájci mladistvého, jeho zákonnému zástupci a orgánu pověřenému péčí o mládež, který se zpravidla současně požádá o zjištění poměrů mladistvého (§ 292 tr. ř.).

[2] Řízení proti uprchlému nelze proti mladistvému provést.

Čl. 100

[1] Má-li být mladistvý vzat do vazby, je třeba prokurátorovi vždy předložit s návrhem též spisy; bez předložení spisu lze učinit návrh na vzetí do vazby jen ve zcela výjimečných případech, zejména nesnese-li věc odkladu.

[2] Předvést mladistvého lze jen za podmínek stanovených v § 90 odst. 3 tr. ř.

[3] Mladistvý musí mít obhájce již od vznesení obvinění. Způsob jeho ustanovení a postup vyšetřovatele, aby obhájci bylo umožněno vykonávat práva uvedená v § 168 odst. 1 tr. ř., je upraven v čl. 38 a 40.

[4] V návrhu na konečné opatření uvede vyšetřovatel vždy, u kterého soudu by proti mladistvému mělo být konáno řízení z hledisek uvedených v § 295 tr. ř.

Nedospělci

Čl. 101

[1] Případy pachatelů mladších než 15 let (nedospělci) zpracovává bezpečnostní orgán. Vyšetřovatel jen tehdy, jestliže činnost takového pachatele souvisí s vyšetřovanou trestnou činností pachatele staršího, nebo jestliže jde o případ mající jinak rysy závažné trestné činnosti, anebo jestliže teprve v průběhu vyšetřování vyjde najevo, že pachatelem je nedospělec. Odložit věc proti nedospělci je oprávněn jen prokurátor.

[2] Vznést obvinění proti nedospělci nelze; je však možné zahájit vyšetřování ve věci, pokud je toho třeba k zjištění zavinění další osoby a rozsahu škody.

[3] Šetření případů nedospělců konají zpravidla zvláště určené vyšetřovatele, podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů nebo vychovatelů.

[4] Jsou-li dány podmínky uvedené v § 86 tr. zák., učiní vyšetřovatel v závěrečné zprávě návrh na vyslovení ochranné výchovy.

[5] Po skončení šetření sdělí vyšetřovatel rodičům nebo zákonnému zástupci, jakého jednání se nedospělec dopustil. O tom učiní záznam ve spisech.

[6] Zjistí-li vyšetřovatel, že nedospělce je třeba umístit ve výchovném ústavu, předá jej do třídícího dětského domova; umístění předem projedná s orgánem pověřeným péčí o mládež, kterému podá písemnou zprávu o důvodech umístění s uvedením opatření, která budou učiněna.

Čl. 102

Je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než 15 let, je třeba vždy postupovat podle ustanovení § 102 tr. ř. Nebylo-li vyšetřování dosud zahájeno a má-li být protokol o výslechu

takové osoby založen do vyšetřovacího spisu a sloužit jako důkazní materiál před soudem, provede výslech zpravidla vyšetřovatel.

Osoby vyňaté z pravomoci orgánů činných v trestním řízení

Čl. 103

[1] Dopustila-li se trestného činu osoba požívající diplomatických imunit a výsad, oznámí to vyšetřovatel neprodleně vyšetřovacímu odboru HS-VB a vykoná neodkladné úkony potřebné k objasnění činu. Dbá však na zachování osobních výsad pachatele, u něhož nelze provést výslech ani osobní nebo dohovňovací prohlídku. Osoba požívající diplomatických imunit a výsad je však povinna prokázat svou totožnost věrohodným způsobem. Nemůže-li tak učinit, musí strpět všechny nezbytné úkony směřující ke zjištění její totožnosti. Zadržen nebo vzít takovou osobu do vazby nelze.

[2] Vysloví-li však pachatel sám přání vypovídat, sepíše s ním vyšetřovatel protokol o výslechu, případně záznam, nebo od něho převezme písemné vyjádření. Protokol nebo záznam nesmí být sepisován formou výpovědi obviněného. Do protokolu o výslechu, záznamu nebo na písemné vyjádření poznamená, že se tak děje na výslovné přání vyslýchaného. Jinak požádá vyšetřovatel o výslech nebo případné písemné vyjádření pachatele VŠO HS-VB. Obdobně postupuje vyšetřovatel, je-li pachatelem trestného činu manželka nebo nezletilé dítě osoby požívající diplomatických imunit a výsad.

[3] Má-li vyšetřovatel pochybnosti, zda a do jaké míry požívá pachatel diplomatických imunit a výsad, vyžádá si o tom cestou dozorového prokurátora stanovisko ministerstva spravedlnosti. Až do rozhodnutí ministerstva spravedlnosti postupuje tak, jako by se jednalo o osobu požívající diplomatických imunit a výsad.

[4] Po skončení šetření předloží vyšetřovatel prokurátorovi zprávu o jeho výsledcích. Současně předloží podrobnou zprávu o vyšetření případu VŠO HS-VB.

Čl. 104

[1] Je-li třeba osobu požívající diplomatických imunit a výsad vyslechnout jako svědka, může tak vyšetřovatel učinit jen se souhlasem této osoby. O tom učiní vyšetřovatel záznam do

protokolu o výsledku. Místo svědeckého výsledku může vyšetřovatel přijmout též písemné vyjádření takové osoby.

[²] V ostatních případech požádá vyšetřovatel písemně vyšetřovací odbor HS-VB o zařízení a provedení svědeckého výsledku. V dožádání uvede podstatné okolnosti případu, jakož i skutečnosti, k nimž má svědek být vyslechnut.

Čl. 105

Je-li osoba požívající diplomatických imunit a výsad poškozená, je povinností vyšetřovatele poučit ji o právech, jež má jako poškozený (§ 43 tr. ř.). Současně ji vyšetřovatel požádá, aby se vyjádřila o druhu a výši škody, jež jí byla trestným činem způsobena, nebo předložila lékařské vysvědčení o utrpěné škodě na zdraví. Výpověď zaznamená do protokolu o výsledku svědka nebo přijme písemně vyjádření. Odmítne-li poškozený vyjádřit se k utrpěné škodě a její výši, nesmí vyšetřovatel takové vyjádření žádat. Došlo-li k lékařskému ošetření nebo léčení ve zdravotnickém zařízení, vyžádá si vyšetřovatel vyjádření lékaře nebo zdravotnického zařízení o povaze a závažnosti zranění.

Čl. 106

Osobě požívající diplomatických imunit a výsad nelze hrozit pořádkovou pokutou nebo trestními sankcemi za nepravdivou svědeckou výpověď.

Čl. 107

Vyšetřování příslušníků Pohraniční stráže

Má-li dojít k vyšetřování příslušníka Pohraniční stráže pro trestný čin spáchaný v době výkonu služby u PS nebo před nastoupením služby u PS, anebo k vyšetřování jeho rodinných příslušníků, vyrozumí vyšetřovatel o výsledku takové osoby předem příslušného velitele a orgána kontrarozvědky útvaru PS, u něhož je příslušník služebně zařazen. Velitel a orgán vojenské kontrarozvědky mají právo zúčastnit se výsledku příslušníka PS i jeho rodinných příslušníků. Vyšetřovatel o provedení těchto opatření pořídí záznam a založí jej do opisu vyšetřovacího spisu.

ČÁST V.

VYŠETŘOVÁNÍ NĚKTERÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ

Dopravní nehody

Čl. 108

vin. trest. VB-dopr. I-1/56

[¹] Vyšetřovatelé VB vyšetřují:

- a) silniční dopravní nehody, u nichž jde o podezření z trestného činu,
- b) trestné činy spáchané v silniční dopravě (opilství, obecné ohrožení apod.),
- c) případy, kdy se nejedná o trestný čin, avšak jde o závažnou dopravní nehodu, při níž došlo k usmrcení, závažnému zranění, k zranění více osob nebo ke škodě na majetku v soc. vlastnictví velkého rozsahu.

[²] Ostatní dopravní nehody menší závažnosti (provinění, přestupky) vyřizují orgánové VDS.

[³] Nehody, k nimž došlo na železnici, vyšetřují vyšetřovatelé VB jen tehdy, je-li jediným viníkem účastník silničního provozu; jinak je vyšetřují vyšetřovatelé VBŽ.

[⁴] Vyšetřování dopravních nehod vojenských motorových vozidel je upraveno rozkazem náčelníka HS-VB č. 23/1960, příslušníků vojsk MV rozkazem ministra vnitra č. 25/1957 a příslušníků MV a VB rozkazem ministra vnitra č. 80/1957.

[⁵] Za účelem jednotného posuzování, zda u silničních dopravních nehod a opilství řidičů jde o trestný čin, provinění nebo přestupek, řídí se pracovníci Veřejné bezpečnosti k tomu vydanými směrnicemi.

Čl. 109

[¹] U dopravních nehod, u nichž je zapotřebí rozhodnout, zda vyšetřování bude konat vyšetřovatel nebo zda objasnění provede orgán VDS, musí být zachován tento postup: na každou takovou nehodu vyjede vyšetřovatel a orgán VDS, není-li již na místě dopravní nehody, kteří na místě nehody provedou společně všechna nutná opatření k jejímu objasnění; teprve potom se rozhodne, kdo převezme případ ke konečnému zpracování.

[²] Prokurátora přizve vyšetřovatel vždy, jde-li o závažnou dopravní nehodu a v případech, v nichž si prokurátor svou účast vyhradil. Jde-li o nehodu s účastí vojenské osoby nebo vojenského vozidla, vyrozumí vyšetřovatel též nejbližší vojenskou správu nebo vojenský útvar. Vyžaduje-li to závažnost případu, přibere technického pracovníka (fotografa).

Čl. 110

Na místě nehody je nutno:

- a) zařídit ošetření a odvoz zraněných,
- b) zajistit majetek usmrcených a osob, které jsou v bezvědomí a pořádit jeho seznam,
- c) zjistit osobní data účastníků nehody a svědků, zabránit jejich vzájemnému ovlivňování a dbát na to, aby se účastníci z místa činu nevzdalovali,
- d) zadržet zatímně řidičský průkaz, je-li důvodné podezření, že by řidič mohl ohrožovat dále bezpečnost silničního provozu, případně odebrat osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla, jsou-li na vozidle zjištěny takové závady, že by další jízdou byla ohrožena bezpečnost silničního provozu,
- e) nepovolit pachateli vstup do motorového vozidla, zajistit místo nehody tak, aby nebyly poškozeny nebo zničeny stopy; nelze-li z vážných důvodů ponechat vozidla na silnici v původní poloze, označit přesně polohu vozidla, případně jiných předmětů, usmrcených nebo zraněných osob,
- f) zařídit uzávěru nebo objížďku místa nehody,
- g) zajistit pronásledování nebo pátrání po pachateli, který z místa nehody uprchl.

Čl. 111

[¹] Při ohledání místa nehody vyšetřovatel

- a) zjistí informativním dotazem u svědků a pachatele okolností, za kterých k dopravní nehodě došlo a na místě si ihned ověří jejich údaje,
- b) podrobně ohledá a popíše místo nehody, přesně popíše stopy na vozovce, předmětech okolí vozovky, vozidlech, případně na usmrcených osobách, přesně vyměří (pravoúhlým

měřením) polohu vozidel, těl, stop a předmětů a zhotoví náčrtek, který je podkladem pro zhotovení plánu,

- c) zajistí pořízení fotosnímků místa nehody a důležitých stop,
- d) popíše poškození vozidel a jiné škody vzniklé nehodou,
- e) učiní opatření pro sejmutí otisků prstů nebo provede zajištění k sejmutí stop a zajistí podklady pro znalecký posudek (závada na vozidle apod.),
- f) učiní opatření k zabránění úrazu, k zajištění bezpečnosti dopravy a k odstranění závad vzniklých při nehodě (unikající plyn, spadlé elektrické nebo telefonní vedení apod.),
- g) zjistí státní poznávací značku a technické údaje vozidla podle „Osvědčení o technickém průkazu“ nebo „Mezinárodního osvědčení“ [u cizozemských vozidel též podle mezinárodního celního dokladu] a porovná je se skutečností, zjistí váhu a povahu nákladu a přezkouší doklady k němu, přesvědčí se o zaplacení pojistné prémie,
- h) nařídí ohledání mrtvoly lékařem a před jejím odvozem důkladně prohlédne její oděv a odebere z něho všechny věci, sejme cenné věci s těla a odebrané věci za přítomnosti svědka sepíše a zajistí (věci, které nelze s těla sejmut, poznamená v seznamu), zadrží veškeré průkazy, které pak zašle orgánům, které je vydaly,
- i) vyskytnou-li se rozpory nebo je-li třeba ověřit správnost zjištění, provede vyšetřovací pokus nebo rekonstrukci,
- j) veškerá zjištění, učiněná při ohledání místa nehody, uvede do protokolu o ohledání (protokolu o nehodě v silničním provozu), který s plánkem a fotosnímky založí do vyšetřovacího spisu; pro vyhotovení plánu se používá jednotných schematických znaků.

[²] Je-li podezření, že řidič motorového vozidla je pod vlivem alkoholu, vyšetřovatel

- a) vždy zatímně zadrží řidičský průkaz i s kuponem,
- b) předvede řidiče nebo jinou osobu na nehodě zúčastněnou do nejbližší nemocnice nebo ústavu národního zdraví k odebrání krve k provedení zkoušky obsahu alkoholu v krvi [směrnice min. zdravotnictví — oběžník č. 96 Sb.

oběžníků pro KNV č. 7/1953) a k sepsání protokolu o lékařském vyšetření ke zkoušce alkoholu v krvi,

- c) učiní potřebná opatření k postižení osob, které řidiči umožnily požití alkoholických nápojů.

Čl. 112

Po návratu z místa nehody vyšetřovatel

- a) učiní opatření k vypátrání pachatele,
b) vyrozumí příbuzné nebo pozůstalé, kde se zraněné nebo usmrcené osoby nalézají a předá jim věci, které byly vzaty do úschovy proti podpisu na seznamu,
c) upozorní DI na závady zjištěné na místě nehody,
d) je-li to třeba, vyžádá si u DI nebo jiného orgánu posudek nutný k objasnění věci,
e) předá DI (podle místa trvalého pobytu řidiče) zatímně zadržovaný řidičský průkaz k úschově až do dalšího rozhodnutí prokurátora o tom vyrozumí,
f) jde-li o nehodu cizince nebo osoby požívající diplomatických imunit a výsad, podá ihned telefonickou zprávu dozorčímu útvaru KS-MV.

Čl. 113

[¹] HS-VB se předkládají dálnopisná hlášení o dopravních nehodách

- a) příslušníků MV a VB,
b) došlo-li k značné škodě na majetku v socialistickém vlastnictví,
c) došlo-li k usmrcení osoby,
d) jestliže byly zraněny těžce nejméně 2 osoby při nehodách hromadných dopravních prostředků a při zvláštním užívání silnice, nebo byl-li zraněn větší počet osob,
e) na nichž mělo účast vozidlo zastupitelského úřadu USA a Kanady vždy, u vozidel jiného zastupitelského úřadu, jen byl-li jeho činitel ve vozidle,

- f) na nichž mělo účast vozidlo, v němž byl vedoucí činitel politického, veřejného a kulturního života,
g) při nichž došlo k jakémukoli zranění a řidič z místa nehody ujel.

[²] Dálnopisné hlášení musí obsahovat:

- a) datum, dobu a místo nehody,
b) stručné vylíčení nehody se jmény pachatelů a držitelů vozidel včetně SPZ vozidla,
c) následky nehody, jména usmrcených a počet těžce a lehce zraněných a výši škody odhadem,
d) příčinu nehody a kdo ji zavinil,
e) učiněná opatření,
f) útvar VB, který nehodu vyšetřuje.

[³] O jiných případech dopravních nehod, které mají být hlášeny, rozhoduje náčelník součástí VB.

Čl. 114

[¹] Získá-li vyšetřovatel ohledáním a šetřením na místě nehody podklady odůvodňující podezření z trestného činu, může zahájit vyšetřování ihned na místě, případně vznést obvinění a provést další úkony hned na místě nehody.

[²] Závažné dopravní nehody, u nichž není dáno podezření z trestného činu, vyšetřovatel objasní bez zahájení vyšetřování.

Čl. 115

[¹] Vyšetřovatel provádějící výslechy obviněných a svědků musí být seznámen s místem nehody a okolnostmi, za kterých k ní došlo.

[²] Vyšetřovatel sdělí nehodu O-VB, v jehož obvodu má řidič trvalý pobyt, a zároveň vyžádá výpis z evidenční karty řidiče pro charakteristiku.

[³] V opise vyšetřovacího spisu musí být založeny též poznámky a náčrtky, které byly pořízeny na místě nehody.

Čl. 116

[1] Pro účely řízení o náhradě škody vyrozumí vyšetřovatel inspektorát státní pojišťovny (§ 14 odst. 2 vyhl. min. financí č. 38/1957 Ú. l.) a zdravotnické zařízení, v němž byli zranění ošetřeni.

[2] Informace se zasílají na tiskopisech vydaných MV jako vložky „A“ a „B“ protokolu o nehodě v silničním provozu.

Čl. 117

[1] Způsobí-li dopravní nehodu cizozemské motorové vozidlo, vyžádá se od držitele vozidla předložení mezinárodní automobilové pojišťovací karty.

[2] Předloží-li pojišťovací kartu, zjistí se kromě jména a adresy pojištěného a údajů o vozidle podle předložené karty též její číslo se značkou státu, ve kterém byla vydána, číslo pojistky a adresa pojišťovny, časová platnost pojistky a její platnost na území ČSSR (zda není v rubrice států škrtnuta značka ČS) a zda karta je podepsána. Je-li u karty připojen duplikát, odebere se a shora uvedené údaje se nezjišťují.

[3] Nebyla-li karta předložena, zjistí se, zda bylo zapláceno pojistné při vstupu do ČSSR známkami, vylepenými v mezinárodním celním dokladu nebo poštovní poukázkou (poznámená se místo přechodu hranic).

[4] Zjištěné údaje se poznamenají na tiskopisech „Sdělení o nehodě - úrazu“ zasílaném Státní pojišťovně. Byl-li odebrán duplikát karty, postačí jeho připojení.

Čl. 118

[1] Navrhne-li vyšetřovatel přerušování trestního stíhání proto, že cizinec opustil území republiky, požádá současně OPPO HS-VB a jeho prostřednictvím I. zvláštní odbor MV o založení karty k vyrozumění pro případ, že by tato osoba opět navštívila ČSSR. Jakmile vyšetřovatel obdrží zprávu, že cizinec se vrátil na území republiky, požádá prokurátora o vydání usnesení o pokračování v trestním stíhání, urychleně věc skončí a předá s návrhem prokurátorovi.

[2] U případů dopravních nehod cizinců trvale žijících na území republiky se zašle opis návrhu konečného opatření cizineckému oddělení S-VB, v jehož obvodu má cizinec trvalé bydliště.

[3] Opis vyšetřovacího spisu dopravních nehod cizinců se ponechává u součástí VB.

Čl. 119

[1] O dopravních nehodách, na nichž mělo účast cizozemské motorové vozidlo, se učiní pro potřebu orgánů oddělení pasové kontroly (OPK) stručný záznam na zadní straně hraniční průvodky nebo hraniční průvodky hromadné. Tyto průvodky jsou vydávány cizincům k cestovním dokladům čs. úřady při vstupu na území republiky. V záznamu se uvede součást VB, jejíž orgánové vyšetřování prováděli, datum a místo nehody, číslo spisu a podpis orgána.

[2] Záznam slouží OPK při odbavování cizinců z ČSSR do zahraničí jako doklad o tom, že nehoda byla hlášena a že není dalších překážek, aby cizinec opustil území republiky.

[3] Jsou-li na vozidle cizince stopy po dopravní nehodě a cizinec nemá záznam o hlášení nehody v hraniční průvodce, zařídí OPK samo nebo prostřednictvím nejbližší vyšetřovací součástí VB zjištění držitele vozidla, popis vozidla a jeho poškození a podle okolností i fotodokumentaci. Materiály se zašlou součástí VB, v jejímž obvodu k nehodě došlo, k provedení šetření. Nebude-li místo nehody zjištěno, zašlou se materiály VŠO HS-VB.

Požáry a výbuchy

Čl. 120

[1] Vyšetřování požárů a výbuchů provádí výjezdová skupina k tomu účelu zřízená, která se ve své práci řídí rozkazem MV č. 45/1959, směrnicemi pro zjišťování příčin a pro vyšetřování požárů a výbuchů, vydaných nařízením MV č. 16/1961.

[2] Vyšetřovatel je v průběhu vyšetřování podřízen vedoucímu výjezdové skupiny, který odpovídá za koordinaci práce všech složek, které při vyšetřování působí.

[3] Vyšetřovatel úzce spolupracuje s ostatními složkami, které se na vyšetřování požárů (výbuchů) podílí, zejména s orgány operativních i ostatních služeb VB a s orgány inspekce požární ochrany, které jsou povinny pro potřeby trestního řízení zjišťovat příčiny požárů a výbuchů.

[4] Pokud již v počátečním stadiu šetření není bezpečně vyloučeno podezření z trestného činu, zahájí se vyšetřování. Vyšetřování zahájí zpravidla vyšetřovatel příslušného O-VB; o výjimkách rozhodne náčelník KS-MV.

[5] Přestupky a provinění z oboru požární ochrany zpracovávají příslušné inspekce požární ochrany.

[6] Po skončení vyšetřování každého požáru (výbuchu) se provede vyhodnocení případu z hlediska příčin vzniku a rozšíření požáru a preventivních protipožárních opatření. Toto vyhodnocení se využije jako podklad pro zpracování vhodných preventivních návrhů.

Pracovní úrazy

Čl. 121

[1] Vyšetřovatelé zpravidla v úzké spolupráci s ostatními orgány VB vyšetřují všechny hromadné, smrtelné a těžké pracovní úrazy (vyhláška č. 118/1961 Sb.) bez zřetele k tomu, kde k nim došlo. Ve všech těchto případech zahájí vyšetřovatel neprodleně vyšetřování.

[2] Od zahájení vyšetřování lze upustit jen ve zcela výjimečných případech, kdy šetření konané vyšetřovateli nebo prokurátorem na místě samém ihned po úrazu s naprostou bezpečností vyloučí možnost jakéhokoliv podezření z trestného činu.

[3] Aby příčiny takových pracovních úrazů mohly být zjištěny urychleně, důkladně a přitom aby ztráty na výrobě, jež závodů vznikají prozatímním zajištěním místa úrazu, byly co nejnižší, aby preventivní opatření mohla být učiněna co nejrychleji, konají vyšetřovatelé s orgány dozoru nad bezpečností při práci ROH na místě pracovního úrazu část vyšetřování zásadně společně.

[4] Vyšetřovatel zajistí, aby o každém takovém pracovním úrazu byla vyrozuměna příslušná odborová rada a přizván

inspektor bezpečnosti práce ROH k účasti při vyšetřování na místě pracovního úrazu.

Čl. 122

[1] Ohledání místa pracovního úrazu se provede podle všeobecných zásad platných o ohledání místa trestného činu. Protokol o ohledání podepíše též přizvaný inspektor bezpečnosti práce ROH, případně i další přizvané osoby. K protokolu se připojí plánec místa pracovního úrazu a fotografické snímky.

[2] V případě, že není možno z vážných důvodů ponechat místo pracovního úrazu v původním stavu, musí být závodem pořízena fotografie a náčrtek, který musí být podepsán svědky úrazu, zástupcem závodu a závodním inspektorem bezpečnosti práce ROH nebo jiným členem závodního výboru ROH.

Čl. 123

[1] Vyšetřovatel za přítomnosti inspektora bezpečnosti práce ROH vyslechne ty pracovníky závodu a další osoby, u nichž je předpoklad, že mohou přispět k zjištění úrazového děje a k objasnění příčiny pracovního úrazu. Půjde zejména o výsledky očitých svědků úrazu, pracovníků závodu, jejichž povinností bylo řídit práci na úseku, kde se úraz přihodil, a jiných osob, zpravidla těch, které před úrazem naposledy prohlížely, nařizovaly, měnily, opravovaly, seřizovaly, zkoušely nebo kontrolovaly provozní zařízení nebo pracoviště, ve kterém se stal pracovní úraz.

[2] Výsledky musí být zaměřeny k tomu, aby byl zjištěn spolehlivě úrazový děj, příčina úrazu, nedostatky a vady v provozním zařízení nebo v pracovním postupu.

Čl. 124

Orgány dozoru nad bezpečností při práci ROH, které se zúčastnily vyšetřování na místě pracovního úrazu, jsou povinny na požádání předat vyšetřovateli urychleně svá písemná vyjádření. Taková vyjádření, jež se založí do vyšetřovacího spisu, nahrazují znalecký posudek a mají zpravidla obsahovat

a) jak provozní zařízení, pracovní postupy, měly být v daném případě podle vydaných předpisů nebo zásad bezpečné a zdravotně nezávadné práce upraveny,

- b) jak ve skutečnosti upraveny byly,
- c) v čem jsou příčiny pracovního úrazu,
- d) v případě, že orgány dozoru ROH upozornily předtím vedení závodu na závadu, která nyní byla zjištěna jako příčina úrazu i údaj, koho, kdy, jak a který orgán dozoru ROH upozornil na tuto závadu a jak upozorněný reagoval.

Čl. 125

V případě, že orgány ROH při šetření pracovních úrazů, které nejsou uvedeny v čl. 121 odst. 1 a které prováděly samostatně, zjistí podezření, že pracovní úraz byl zaviněn nebo spoluzaviněn jiným než poškozeným, předají neprodleně veškerý spisový materiál se svým vyjádřením příslušné součásti VB k zahájení vyšetřování.

Čl. 126

Pro vyšetřování hromadných, smrtelných a zvláště těžkých pracovních úrazů, k nimž došlo v souvislosti s provozem závodu a podniku podléhajících státnímu dozoru Báňské správy, platí zvláštní směrnice Ústředního báňského úřadu o spolupráci pracovníků báňské správy s prokurátory a vyšetřovateli.

Provozní nehody a havárie

Čl. 127

[1] Vyšetřovatelé zpravidla v úzké spolupráci s ostatními orgány VB vyšetřují závažné provozní nehody a havárie, k nimž došlo na výrobních, dopravních, pomocných a jiných zařízeních v závodech a podnicích bez zřetele k tomu, ve kterém odvětví národního hospodářství k nim došlo.

[2] Za závažnou provozní nehodu (havárii) se považuje nehoda, kterou byla způsobena značnější škoda na majetku v socialistickém vlastnictví, nebo kterou byl narušen nebo ohrožen provoz či rozvoj závodu, jeho samostatného úseku, anebo ohroženo, případně ztíženo plnění hospodářského plánu.

[3] Zjistí-li orgán státního dozoru nebo pověřený pracovník odborného technického dozoru závodu, podniku a sdružení, při

šetření drobné provozní nehody (havárie) podezření, že taková nehoda, kterou orgánové VB na místě nešetří, byla zaviněna, je povinen neodkladně upozornit místně příslušnou součást VB a současně předat veškerý spisový materiál získaný vlastním šetřením.

[4] Vyšetřovatel konající vyšetřování o příčinách provozní nehody (havárie), zahájí zpravidla vyšetřování ve věci; vždy si vyžádá písemné vyjádření (kterého lze použít jako znaleckého posudku) o příčině provozní nehody (havárie) od orgánů, do jejichž oboru působnosti taková nehoda spadá (např. od inspektorátu ústavu technického dozoru, obvodního báňského úřadu apod.).

[5] Při vyšetřování provozní nehody (havárie) postupuje vyšetřovatel obdobně jak je uvedeno v čl. 122 až 126.

Náhlá úmrtí a sebevraždy

Čl. 128

[1] Šetření ve věci náhlých úmrtí a sebevražd provádí vyšetřovatel zpravidla společně s operativním orgánem pracujícím na úseku boje proti násilným trestným činům. Pokud již v počátečním stadiu šetření není bezpečně vyloučeno podezření z trestného činu, zahájí vyšetřování a postupuje, jakoby šlo o násilný trestný čin.

[2] Je nezbytně nutné provést ohledání místa nálezu mrtvolky, jakoby šlo o místo násilného trestného činu, provést osobní pátrání v okolí místa nálezu a k zemřelé osobě. Pokud není bezpečně zjištěna příčina smrti navrhnout provedení zdravotně bezpečnostní pitvy, této se zúčastnit a při zjištění jakýchkoli podezřelých okolností nařídit soudně lékařskou pitvu.

[3] Po vyloučení podezření z trestného činu u sebevražd je nutné věnovat zvláštní pozornost spolehlivému zjištění pohnutí, které k sebevraždě vedly. Odloží-li vyšetřovatel věc podle § 163 odst. 1 tr. ř., zašle prokurátorovi opis usnesení o odložení věci.

[4] Po prokázání a objasnění motivu sebevraždy vyplní vyšetřovatel „Hlášenku o sebevraždě“ a na zadní straně tiskopisu uvede stručně, ale výstižně, jakým způsobem bylo prokázáno, že jde o sebevraždu nebo pokus. Hlášenka se předává OBKTC S-VB, který ji po vyhodnocení odstoupí statistikovi S-VB.

ČÁST VI.

LHŮTY

Čl. 129

Lhůty zákonné

Pro jednotlivé procesní úkony vyšetřovatele jsou trestním řádem stanoveny tyto lhůty:

a) neprodleně je vyšetřovatel povinen

- ohlásit prokurátorovi zadržení obviněného (§ 75 tr. ř.) a zaslat mu opis protokolu o zadržení podezřelého (§ 76 odst. 3 tr. ř.),
- předložit prokurátorovi stížnost obviněného do vazby (§ 71 odst. 2 tr. ř.) a stížnost do usnesení vyšetřovatele, jestliže vyšetřovatel stížnosti sám nevyhoví (§ 171 odst. 1 tr. ř.),

b) do 48 hodin je povinen

- odevzdat prokurátorovi podezřelého, který byl zadržen vyšetřovatelem (§ 76 odst. 4 tr. ř.), a obviněného, který byl vyšetřovatelem zadržen po vznesení obvinění (§ 75 tr. ř.), spolu s materiály,
- zaslat prokurátorovi opis usnesení o zahájení vyšetřování a vznesení obvinění (§§ 164, 165 tr. ř.),
- doručit příkaz k domovní nebo osobní prohlídce osobě, u níž se koná, a písemné potvrzení (opis protokolu) o jejím výsledku a převzatých věcech (§§ 83 a 85 tr. ř.),
- uvědomit prokurátora, nemohl-li být vyžádán jeho předchozí souhlas, o nařízení osobní nebo domovní prohlídky, o odnětí věci a zadržení zásilek (§ 161 tr. ř.),

c) do 3 dnů je nutno

- oznámit usnesení o vznesení obvinění obviněnému (§ 165 tr. ř.),
- podat stížnost proti usnesení vyšetřovatele,

- podat žádost o navrácení lhůty k podání opravného prostředku,
- uplatnit nárok na svědečné (§ 104 tr. ř.),
- vyrozumět obviněného a obhájce 3 dny před datem seznámení s výsledky vyšetřování (§ 169 odst. 3 tr. ř.),

d) lhůta 2 měsíců je stanovena pro

- trvání vazby v přípravném řízení (§ 71 tr. ř.); o další měsíc ji může prodloužit nadřízený prokurátor; na delší dobu generální prokurátor,
- pozorování duševního stavu obviněného ve zdravotním ústavu nebo ve zvláštním oddělení nápravného zařízení a podání znaleckého posudku v těchto případech (§ 117 tr. ř.); prodloužit lhůtu k podání posudku — nikoli o více než o měsíc — může prokurátor nebo s jeho souhlasem vyšetřovatel,
- vyšetřovací lhůtu, která se počítá od zahájení vyšetřování; prodloužit o měsíc ji může dozorový prokurátor, o další měsíc nadřízený prokurátor a na delší dobu generální prokurátor (§ 170 tr. ř.).

Čl. 130

Lhůty pořádkové

Lhůty pořádkové jsou stanoveny touto instrukcí, popř. jinými předpisy a opatřeními. Jde zejména o tyto povinnosti vyšetřovatele:

- vyrozumět 24 hodin předem prokurátora a obhájce o úkonech, jimž mají být přítomni,
- vyřídít dožádání o provedení vyšetřovacích úkonů do 8 dnů a jde-li o věc vazební s největším urychlením,
- zahájit vyšetřování nejpozději do 10 dnů a v případech, kdy pachatel není znám a v případech, kdy byl proveden zásah na místě činu, nejpozději do 3 dnů,

- d) požádat o ustanovení obhájce v případech nutné obhajoby po uplynutí vyšetřovatelem stanovené lhůty a jde-li o mladistvého obviněného, ihned po vznesení obvinění,
- e) zaslat prokurátorovi návrh na prodloužení vyšetřovací lhůty nejpozději 3 dny před jejím skončením, jde-li o další prodloužení, nejpozději 5 dnů před uplynutím již prodloužené lhůty,
- f) předložit prokurátorovi ve vazební věci spis se závěrečnou zprávou tak, aby jej prokurátor obdržel nejpozději 5 dnů před skončením vazební lhůty; návrh na prodloužení vazební lhůty předložit tak, aby jej prokurátor obdržel nejpozději 5 dnů před skončením vazební lhůty.

ČÁST VII.

ADMINISTRATIVNÍ POŘÁDEK

Čl. 131

Vyšetřovací spis

[¹] Po skončení vyšetřování se vyšetřovací spis seřadí zpravidla v tomto pořadí:

- obsah spisu,
- usnesení o zahájení vyšetřování, o vznesení obvinění, rozšíření obvinění pro další skutek a rozhodnutí o stížnosti proti těmto usnesením,
- protokol o zadržení, rozhodnutí o vzetí do vazby a o stížnosti obviněného do vazby, usnesení o propuštění obviněného na svobodu,
- usnesení o domovní (osobní) prohlídce, protokol o provedení prohlídky a seznam zajištěných věcí, záznamy o dispozicích s nimi,
- usnesení o odnětí věci, protokol o provedení tohoto úkonu a seznam odňatých věcí se záznamy o dispozicích s nimi,
- usnesení o zajištění nároku poškozeného na náhradu škody, seznam zajištěných věcí a záznamy o dispozicích s nimi,

- žádost o ustanovení obhájce a plná moc obhájce,
- usnesení (žádost) o podání znaleckého posudku a slib znalce,
- kontrolní a revizní zprávy a znalecké posudky,
- protokol o výsledku obviněného, konfrontaci, protokoly o výsledku poškozených a svědků a jiné písemné důkazní materiály,
- charakteristika obviněného a opis rejstříku trestů,
- protokol o seznámení obviněného s výsledky vyšetřování,
- závěrečná zpráva s návrhem na konečné opatření.

[²] Všechny materiály, které tvoří obsah vyšetřovacího spisu, se sešijí a vloží do obalu vyšetřovacího spisu. Byl-li by vyšetřovací spis příliš obsáhlý, možno vytvořit svazků několik, do nichž se uloží materiály tak, aby souhrn svazků byl uspořádán jak uvedeno v odst. 1. Do vyšetřovacího spisu nelze zakládat materiály získané operativní cestou.

[³] Opis vyšetřovacího spisu se seřadí shodně s originálem a založí do vhodného obalu. V obsahu spisu se vyznačí, které materiály proti originálu obsahuje opis navíc a které jsou uloženy jen v originálu, dále se zde uvede statistický znak, které karty a hlášenky byly vyhotoveny, kam a kdy byly odeslány.

Čl. 132

Rozdělení a sloučení spisu

Ukáže-li se nutnost

- a) spis rozdělit (např. v případě vyloučení některého obviněného ze společného řízení), pořídí se opisy příslušných materiálů a v původním spise se o vyloučení učiní záznam,
- b) spojit více spisů, vede se spis pod jedním ČVS a spojení se vyznačí na statistické kartě,
- c) vyjmout ze spisu některé písemnosti, učiní vyšetřovatel o tom v původním spise záznam.

Evidence spisů

30. Čl. 133 zní takto:

Evidence spisů

(1) Na vyšetřovacích útvarech VB je veden deník vyšetřovacích spisů a jednacích protokolů. Do deníku vyšetřovacích spisů se zapisují:

- a) věci, ve kterých dojde k zahájení vyšetřování, i když v průběhu vyšetřování vyjde najevo, že o trestný čin nejde;
- b) věci, ve kterých nedošlo k zahájení vyšetřování, avšak k jejichž objasnění je nutno provést základní vyšetřovací úkony, o jejichž výsledku se podává zpráva prokurátorovi (úrazy, sebevraždy, náhlá úmrtí, utonutí, živelní pohromy, havarie výrobních zařízení, výbuchy, požáry, věci vyšetřovatelem odložené, jakož i věci, v nichž učinil prokurátorovi návrh na odložení apod.); jednacím čísla deníku vyšetřovacích spisů se v těchto případech ke konci čtvrtletí sdělí příslušné statisticko-evidenční součásti, aby na ně nebyly vyžadovány statistické karty.

(2) V jednacím protokole se evidují všechny ostatní věci došlé na vyšetřovací součást.

(3) Na vyšetřovacích součástech se vedou tyto evidenční pomůcky:

- a) kniha vazeb a zadržení,
- b) kniha domovních a osobních prohlídek.

Karty a hlášenky

(1) Vyšetřovatel vyhotovuje

- a) statistické karty,
- b) jmenné karty na pachatele,

- c) hlášení sebevražd a pokusů sebevražd,
- d) hlášenky [k doplnění základní daktyloskopické registrace osob, hlášenky o rozhodnutích prokurátora nebo soudu o věcech zastavených nebo vrácených k došetření, hlášení o odložených věcech a věcech navržených k odložení prokurátorovi],
- e) hlášení o trestném činu známého pachatele (karta „B“),
- f) karty zvláštních znamení a tetování,
- g) hlášení o trestu zákazu činnosti.

(2) Za jakých podmínek se jednotlivé karty a hlášenky vyhotovují, způsob jejich vyhotovování, jejich schvalování a odesílání, stanoví zvláštní předpisy. Karty a hlášenky určené pro statisticko-evidenční součásti jsou upraveny směrnicemi HS-VB 040400/902-1958, karty do operativně-taktických evidencí směrnicemi HS-VB 7852/102-1958 a hlášení o trestu zákazu činnosti nařízením ministra vnitra č. 46/1961.

(3) Za každý uplynulý měsíc předloží vyšetřovací součást měsíční výkaz vazeb. Výkaz předloží vyšetřovací součásti O-VB do 5. dne v měsíci nadřízené vyšetřovací součásti; nadřízená součást jej předloží VŠO HS-VB do 10. dne v měsíci.

Lustrace

(1) Má-li být vzneseno obvinění proti osobě, provede vyšetřovatel, pokud se tak již nestalo, vylustrování osoby u statisticko-evidenční součásti správy VB nebo HS-VB a v celostátním seznamu recidivistů. Není-li možno lustraci provést předem, učiní tak ihned po vznesení obvinění. Má-li být obviněný vzat do vazby, řídí se vyšetřovatel při provádění lustrace nařízením MV č. 37/1961.

(2) Opis rejstříku trestů vyžádá vyšetřovatel pro každého obviněného.

(3) Opis rejstříku trestů se založí do vyšetřovacího spisu, lustrační lístky do opisu vyšetřovacího spisu.

ČÁST VIII.

ÚKONY PROVÁDĚNÉ BEZPEČNOSTNÍMI ORGÁNY

Zajišťovací úkony

Čl. 136

[1] Jestliže je to pro účely vyšetřování nezbytně třeba, mohou bezpečnostní orgány ještě před zahájením vyšetřování provést tyto zajišťovací úkony

- a) zadržet podezřelého (§ 76 tr. ř.),
- b) vyzvat osobu, která má u sebe věc důležitou pro trestní řízení k vydání věci a nebude-li vydána, takovou věc odejmout (§§ 78 a 79 tr. ř.),
- c) vykonat domovní nebo osobní prohlídku (§§ 82 až 85 tr. ř.),
- d) nařídit poště nebo podniku provádějícímu dopravu zásilek, aby doprava nedoručených telegramů, dopisů nebo jiných zásilek, které pocházejí od podezřelého nebo jsou pro něho určeny, byla pozdržena (§ 86 tr. ř.).

[2] Při provádění zajišťovacích úkonů je bezpečnostní orgán povinen postupovat podle ustanovení trestního řádu uvedených v odst. 1 a řídit se touto instrukcí, pokud o těchto úkonech pojednává. Provedl-li uvedené úkony bez souhlasu prokurátora pro neodkladnost věci, uvědomí prokurátora o provedeném úkonu neprodleně, nejpozději do 48 hodin.

Čl. 137

[1] Zadržení podezřelého provede bezpečnostní orgán za dodržení zákonných podmínek uvedených v § 76 tr. ř., je-li tu některý z důvodů vazby. K zadržení je třeba předchozího souhlasu prokurátora. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu nelze předem dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zastížena na útěku. O zadržení se sepíše bezodkladně protokol, jehož opis se neprodleně doručí prokurátorovi. Zadrženou osobu je třeba ihned vyslechnout jako podezřelého a nebude-li propuštěna na svobodu, odevzdat ji nejpozději do 48

hodin od zadržení spolu s důkazním materiálem prokurátorovi. Stejně postupuje bezpečnostní orgán, jestliže mu byla předána osoba, kterou zadržel kterýkoli občan (§ 76 odst. 2 tr. ř.). Při zadržení podezřelého řídí se bezpečnostní orgán též podle čl. 87 až 93 této instrukce. Podezřelého může předat k zadržení vyšetřovateli, jestliže mu byly zároveň předány dostatečné důkazní materiály odůvodňující nezbytnost zadržení a vazby. ~~Dojde-li k rozporu mezi vyšetřovatelem a~~ 31. V čl. 137 odst. 1 zní poslední věta takto:

Dojde-li k rozporu mezi vyšetřovatelem a bezpečnostním orgánem, rozhodne náčelník vyšetřovací součásti, zda zadržení provede vyšetřovatel. Jinak postupuje bezpečnostní orgán podle § 76 odst. 3 a 4 tr. ř.

že na příkaz předsedy senátu, prokurátora nebo vyšetřovatele a bez jejich příkazu, jen nelze-li příkazu dosáhnout a věc nesnese odkladu (§ 79 odst. 2 a 3 tr. ř.). Pokud jde o náležitosti protokolu o vydání nebo odnětí věci a postup při těchto úkonech, řídí se bezpečnostní orgán též podle čl. 57 této instrukce.

[3] Vykonat domovní nebo osobní prohlídku může bezpečnostní orgán na příkaz předsedy senátu, prokurátora nebo vyšetřovatele; bez jejich příkazu jen tehdy, jestliže

- a) příkazu nebo předchozího souhlasu prokurátora nelze dosáhnout a věc nesnese odkladu,
- b) jde o osobu přistiženou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k dodání do vazby,
- c) osobní prohlídku též u osoby zadržené nebo u osoby, která se bere do vazby a je zde podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí.

Pokud jde o náležitosti protokolu o domovní nebo osobní prohlídce a postup při ní, řídí se bezpečnostní orgán též podle ustanovení čl. 58 této instrukce.

[4] Vydat příkaz k pozdržení zásilek (§ 86 odst. 2 tr. ř.) bez předchozího souhlasu prokurátora může bezpečnostní orgán, jen nemůže-li souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu. Je povinen ihned, jakmile takový příkaz vydal, vyrozumět o tom prokurátora, aby mohl včas nařídit vydání zásilky.

Čl. 138

Výslechy

[¹] Výslechy svědků, které nebude třeba vyšetřovatelem opakovat a jichž má být použito jako důkazního materiálu před soudem a které možno provést před zahájením vyšetřování, jsou uvedeny v čl. 46 této instrukce. O provedení takového výslechu se bezpečnostní orgán zpravidla dohodne s vyšetřovatelem. Takové výslechy je povinen provést způsobem odpovídajícím ustanovení trestního řádu (§§ 97 až 103 tr. ř.) a této instrukce.

[²] Před výslechem svědka zjistí bezpečnostní orgán jeho totožnost, jeho poměr ke stíhané osobě, poučí jej o právu odepřít výpověď a je-li toho třeba, též o zákazu výslechu (§ 99 tr. ř.), jakož i o tom, že je povinen vypovědět úplnou pravdu a nic nezamlčet. Dále jej poučí o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu a o následcích nepravdivé výpovědi v tom smyslu, že taková výpověď by mohla mít za následek stíhání svědka pro přestupek, popř. pro trestný čin. Je-li svědek zároveň poškozeným, musí být vyslechnut též o tom, zda žádá, aby soud rozhodl v trestním řízení o jeho nároku na náhradu škody. Výslech podezřelého provede bezpečnostní orgán, jen nelze-li důkazy opatřit jiným vhodným způsobem a jestliže je to k zadokumentování trestné činnosti nezbytně třeba.

[³] O výpovědi svědka sepíše bezpečnostní orgán protokol „o výslechu svědka“. Protokol musí obsahovat označení součásti VB, místo, kde byl výslech konán, dobu, kdy byl započat a skončen a poučení svědka. O podpisu protokolu platí ustanovení čl. 51 s tím, že vyslýchající u svého podpisu vyznačí též hodnost.

Ostatní úkony

Čl. 139

Jestliže bezpečnostní orgán k zajištění důkazů pro účely vyšetřování provede ohledání místa činu, vyžádá znalecký posudek, revizní zprávu nebo zkoušku na alkohol v krvi, postupuje podle příslušných ustanovení této instrukce.

Čl. 140

Pověří-li vyšetřovatel provedením jednotlivých vyšetřovacích úkonů po zahájení vyšetřování bezpečnostního orgána (§

167 odst. 1 tr. ř.), je pověřený orgán povinen provést tyto úkony způsobem odpovídajícím ustanovení trestního řádu. Půjde zpravidla o úkony uvedené v čl. 46 tam, kde vzhledem k jejich neodkladnosti nebo vzdálenosti místa provedení je nebude moci vykonat sám vyšetřovatel.

Čl. 141

Uloží-li prokurátor podle § 162 tr. ř. bezpečnostním orgánům provedení úkonů, které jsou tyto orgány oprávněny provést a jichž je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele, je povinen k provedení takových úkonů dát konkrétní pokyny. Po provedení požadovaných úkonů vrátí bezpečnostní orgán věc prokurátorovi k dalšímu rozhodnutí.

PŘÍLOHY

archiv
bezpečnostních
složek

(označení součástí)

VZOR Č. 1
k čl. 19

ČVS:

V

198

PROTOKOL O OHLEDÁNÍ MÍSTA ČINU

I.

- a) Ohledání místa činu provedli:
- b) Ohledání byli přítomni:
- c) Důvod ohledání (na základě čeho):
- d) Místo ohledání:
- e) S ohledáním započato dne ..... v ..... hod.
- f) Meteorologické podmínky (druh osvětlení):

II.

- a) Podrobný popis místa činu při prohlídce
  - orientační (podle zásady „na nic nesahat, s ničím nehýbat“),
  - podrobné (za podmínek, kdy s objekty prohlídky manipulujeme a nalézáme stopy a jiné důkazy, které nemohly být zjištěny při prohlídce orientační);
- b) Podrobný popis hlavního objektu zasaženého trestnou činností při prohlídce orientační a při prohlídce podrobné. Je-li tímto objektem mrtvola, uvádí se:
  - všeobecná poloha mrtvoly (vzhledem k nejbližším předmětům okolí),
  - popis oděvu mrtvoly (se stopami znečištění, poškození apod.),
  - popis mrtvoly po vysvětlečení (za účasti znalce),
  - popis defektů na těle mrtvoly (za pomoci znalce).

III.

V této části se uvede jaká byla v souvislosti s ohledáním učiněna opatření, tj. například:

- a) jaké úkony byly při ohledání provedeny (např. zda byly pořízeny fotografie a náčrtek, zda byl použit služební pes, jak a kým byla zjištěna totožnost mrtvoly, kdy a kam byla mrtvola převezena, kým apod.),
- b) jaké stopy a věcné důkazy byly zajištěny (zda byly zajištěny vzorky vlasů mrtvoly a vzorky oděvu, zda byla neznámá mrtvola daktyloskopována apod.),
- c) údaje o tom, které stopy byly zaslány k expertize a kam apod.

Ohledání místa činu bylo skončeno dne ..... v ..... hod.

Protokol o ohledání místa činu byl po přečtení a schválení podepsán všemi přítomnými:

.....
vyšetřovatel

.....
svědek

.....
psovod

.....
znalec

.....
(označení součástí)

ČVS: ..... V ..... 196...

U S N E S E N Í

Věc .....
(označení, o jakou věc jde)

podle § 163 odst. 1 tr. ř. **o d k l á d á m**, neboť v této věci nejde o podezření

z trestného činu.

Odůvodnění.

[stručné vylíčení skutkového stavu a důvody, z nichž je vyloučeno
podezření z trestného činu]

Náčelník:

Vyšetřovatel:

Pozn.: 1) V označení, o jakou věc jde, se např. uvede:
„Oznámení XY o .....“

2) Usnesení, kromě případů, kdy jeho opis je nutno zaslat prokurátorovi, se nikomu nedoručuje. Oznamovatel se o odložení vyrozumí stručným přípísem, že věc byla podle § 163 odst. 1 tr. ř. odložena, poněvadž nešlo o trestný čin.

.....
(označení součástí)

ČVS: ..... V ..... 196...

Advokátní poradna

Žádost o ustanovení obhájce.

Usnesením vyšetřovatele (označení součástí) ze dne .....

ČVS ..... bylo vzneseno obvinění proti

.....
(jméno a příjmení, data a místo narození,

.....
zaměstnání a bydliště)

pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.

Poněvadž jde o nutnou obhajobu podle § 36 odst. .... tr. ř. a obviněný si ve lhůtě stanovené mu vyšetřovatelem obhájce nezvolil, žádám, aby mu byl obhájce ustanoven.

Jméno ustanoveného obhájce sdělte zdejší vyšetřovací součásti.

Vyšetřovatel:

(označení součásti)

VZOR Č. 4
k čl. 42

ČVS: V ..... 196...

(název a adresa orgánu - organizace)

Žádost o podání znaleckého posudku.

Příl.:

Podle §§ 105 a 111 tr. ř. a s poukazem na ustanovení zák. č. 47/1959 Sb.,
o úpravě právních poměrů znalců, **žádám**

(název a sídlo ústavu, organizace,

jejichž pracovník má posudek vypracovat)

v trestní věci proti .....
pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.

o znalecký posudek.

Protože se znalecký úkon týká vašeho oboru působnosti, budiž vami
ve smyslu ustanovení § 2 zák. č. 47/1959 Sb. z řad vašich pracovníků urče-
na osoba, která znalecký úkon provede. Jméno osoby, která znalecký po-
sudek vypracuje a kterou by bylo možno podle potřeby vyslechnout jako
znalce, budiž sem neprodleně sděleno a uvedeno v posudku, který je třeba
vypracovat ve dvojnásobném vyhotovení.

Určený pracovník musí být občansky bezúhonný, oddán socialistickému
společenskému a státnímu zřízení, musí mít potřebné politické a odborné
znalosti a zkušenosti a musí mít možnost znalecký úkon úspěšně provést.

Za znalecký úkon bude ve smyslu vyhl. č. 193/1959 Ú. 1. vyplacena
náhrada hotových výloh a odměna za znalecký úkon; výplata bude pro-
vedena vašemu ústavu (organizaci).

Před provedením znaleckého úkonu podepíše znalec připojený slib,
který je třeba vrátit.

Otázky, které je třeba posoudit a zodpovědět:-

Podání znaleckého posudku žádám z těchto důvodů:
(stručně vylíčit stav věci a z jakých důvodů je znaleckého posudku třeba)

Vyšetřovatel:

POZN.: Jde-li o určení znalců k vyšetření duševního stavu (§ 116 odst. 1
tr. ř.), je třeba přibrat vždy znalce dva. (Tomu je třeba uvedený
vzor přizpůsobit.)

Slib znalce je možno zaslat ústavu (organizaci) současně se žá-
dostí o znalecký posudek, popř. po určení osoby znalce, tohoto
předvolat, poučít a slib mu nechat podepsat.

VZOR Č. 5
k čl. 42 odst. 3

(označení součásti)

ČVS: V ..... 196...

MV — HLAVNÍ SPRÁVA VE
Kriminálně-ústav
PRAHA

Cestou krim. techn. odd. vyšetřovacího odboru

Příl.:

DOŽÁDÁNÍ O ZNALECKÝ POSUDEK

I.

Žádám o provedení znaleckého posudku v trestní věci proti obviněnému

(jméno a příjmení, data a místo narození, bydliště)

pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.

Posudek budiž vyhotoven dvojnásobně. V posudku uveďte jméno osoby, která
znalecký posudek vypracovala a kterou by bylo možno podle potřeby
vyslechnout jako znalce.

II.

V znaleckém posudku budetež posouzeny a zodpovězeny tyto otázky:

III.

(stručně vylíčení trestní věci k orientaci znalce)

Náčelník:

Vyšetřovatel:

POZN.: Slib znalce se k žádosti nepřipojuje.

(označení součástí)

ČVS:

V ..... 196...

U S N E S E N Í

Podle § 105 odst. 1 tr. ř. **přibírám** v trestní věci proti

.....
(jméno a příjmení, data a místo narození, zaměstnání a bydliště)

pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.

jako znalce

.....
(jméno a příjmení, data a místo narození, zaměstnání a bydliště)

k provedení:

Otázky pro znalce:

Odůvodnění.

Vyšetřovatel:

Poučení: Proti tomuto usnesení je možno podat stížnost do 3 dnů ode dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost nemá odkladného účinku.

Poznámka: Vzorů se užije, jen jde-li o přibrání znalce, nikoliv jako pracovníka soc. organizace (§ 15/1 zák. č. 47/1959 Sb.), nýbrž jako jednotlivce, kterého možno přibrat zcela výjimečně.

(označení součástí)

ČVS:

V ..... 196...

U S N E S E N Í

Podle § 115 odst. 1 tr. ř. **nařizují** provedení prohlídky a pitvy mrtvoly

.....
(jméno a příjmení, data a místo narození, bydliště)

nalezené dne ..... [kde] .....

Podle § 111 tr. ř. s poukazem na ustanovení zák. č. 47/1959 Sb. **žádám**

.....
(název a sídlo orgánu soudního lékařství)

aby o výsledku provedené pitvy byl podán znalecký posudek ve dvojnásobném vyhotovení. V posudku budiž uvedena jména dvou osob, které znalecký posudek vypracovaly a které by bylo možno podle potřeby vyslechnout jako znalce.

Otázky, které je třeba posoudit a zodpovědět:

Odůvodnění.

Vzhledem k tomu, že vzniklo podezření, že smrt jmenované osoby byla způsobena trestným činem ..... podle § ..... tr. zák. bylo rozhodnuto, jak shora uvedeno.

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode dne doručení (vyhlášení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost nemá odkladného účinku.

Vyšetřovatel:

(označení součástí)

ČVS: V ..... 196...

U S N E S E N Í

V trestní věci proti obviněnému

(jméno a příjmení, data a místo narození, zaměstnání, bydliště)

nařizují podle § 118 odst. 2 tr. ř. pozorování obviněného ve zdravotním ústavu [ve zvláštním oddělení nápravného zařízení] v .....
za účelem vyšetření jeho duševního stavu.

Odůvodnění.

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode dne doručení (vyhlášení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost má odkladný účinek.

Vyšetřovatel:

Souhlasím:

Okresní prokurátor .....

dne .....

(označení součástí)

ČVS: V ..... 196...

KRAJSKÁ SPRÁVA MV,
účetárna,

Příl:

Zasílám k proplacení účet

(název a adresa ústavu-organizace, prostřednictvím jehož byl posudek vyžádán od jejích pracovníka — jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště znalce, byl-li znalec přibrán jako jednotlivec)

za znalecký posudek v trestní věci proti obviněnému

(jméno a příjmení, data a místo narození, zaměstnání, bydliště)

pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.
vyžádaný vyšetřovatelem pod ČVS ..... ze dne .....

Částku, která podle ustanovení § 14 vyhl. č. 193/1959 Ú. 1. byla uznána v účtované výši, vypláťte ve smyslu této vyhlášky shora uvedené organizaci (ústavu - znalci).

— Vyšetřovatel:

Poznámka:

- 1) Vzoru se užije, nedojde-li v předloženém účtu k úpravě znaleckého a znalecké je přiznáno v účtované výši.
- 2) Vzoru se obdobně užije i při likvidaci tlumočného.
- 3) Byl-li zcela výjimečně přibrán znalec jednotlivec (nikoli jako pracovník soc. organizace), je třeba jeho přibrání zde stručně zdůvodnit.

(označení součástí)

ČVS: ..... V ..... 196 .....

U S N E S E N Í

V trestní věci proti obviněnému

(jméno a příjmení, data a místo narození, zaměstnání, bydliště)

pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.

určuji

podle § 111 odst. 2 tr. ř.

(název a adresa organizace, prostřednictvím které

byl posudek vyžádán od jejích pracovníka - jméno a příjmení, bydliště
znalce, byl-li přibrán jako jednotlivec)

za provedení znaleckého posudku, vyžádaného vyšetřovatelem pod ČVS
ze dne .....

v ý š i n á h r a d y t a k t o :

nutné výdaje	Kčs.....
odměna za posudek	Kčs.....
celkem	Kčs.....

tj. slovy Kčs .....

Úhrnná částka bude vyplacena krajskou správou MV .....

O d ů v o d n ě n í.

Výše odměny za podaný posudek byla určena podle § 14 vyhl. ministra
spravedlnosti č. 193/1959 Ú.1.

K úpravě předloženého účtu došlo z těchto důvodů:

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode
dne doručení (vyhlášení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost má
odkladný účinek.

Vyšetřovatel:

O b r a t t e l

(označení součástí)

ČVS: V ..... 198..

PROTOKOL O KONFRONTACI

V ..... dne ..... o ..... hod.
provedl jsem konfrontaci mezi

obviněným .....
(jméno, příjmení, data a místo narození, zaměstnání, bydliště)

a svědkem .....
(jméno, příjmení, data a místo narození, zaměstnání, bydliště)

Obviněný byl řádně poučen o právech obviněného podle §§ 33, 92 odst. 1
a 95 tr. ř., svědek o svých právech a povinnostech podle §§ 100, 101 a
103 tr. ř.

Na kladené otázky odpovídají:

Otázka svědkovi:

Odpověď svědka:

Otázka obviněnému:

Odpověď obviněného:

Konfrontace skončena v ..... hod. Po přečtení protokol o konfron-
taci schválen a podepsán.

Vyšetřovatel:

Přečtení a podpisu
protokolu přítomen:

Obviněný:

Svědka:

KRAJSKÁ SPRÁVA MV,
účetárna

Příl.:

Zasílám opis usnesení o úpravě předloženého účtu za znalecký posu-
dek. Současně příkládám účet za posudek. Usnesení o úpravě znalečného
nabylo právní moci.

Výši částky ve smyslu vyhl. č. 193/1959 Ú.1. proplatte

(název organizace-ústavu, nebo jméno znalce, byl-li přibrán jako jednotlivec)

Vyšetřovatel:

Poznámka:

- 1) Účetárně se zasílá teprve tehdy, nabude-li usnesení o určení ná-
hrady za znalecký posudek právní moci, tj. nebyla-li ve lhůtě po-
dána stížnost proti usnesení nebo o podané stížnosti bylo roz-
hodnuto a další opravný prostředek je vyloučen.
- 2) Byl-li zcela výjimečně přibrán znalec jednotlivec (nikoli jako pra-
covník soc. organizace), je třeba jeho přibrání zde stručně zdů-
vodnit.
- 3) Vzor se obdobně užíje při úpravě tlumočného.

(označení součástí)

ČVS: ..... V ..... 196...

U S N E S E N Í

Podle § 79 tr. ř. odnímám — přikazuji odejmout

.....
(jméno a data osoby, již má být věc odňata)

.....
(popis věci)

jako věc důležitou pro trestní řízení v trestní věci proti

.....
Shora jmenovaný byl podle § 78 odst. 1 tr. ř. vyzván vyšetřovatelem (z příkazu vyšetřovatele bezpečnostním orgánem), aby shora uvedenou věc, kterou má u sebe, vydal a upozorněn, že nevydá-li věc, může mu být odňata a uložena mu podle § 66 tr. ř. pořádková pokuta.

Protože věc nebyla vydána, odnímá se.

Odůvodnění.

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost nemá odkladného účinku.

.....
Vyšetřovatel:

Souhlasím:

Okresní prokurátor

dne

(označení součástí)

ČVS: ..... V ..... 196...

PROTOKOL O ODNĚTÍ VĚCI

Dnešního dne byla na základě usnesení (příkazu) .....

..... ze dne ..... č. j. ....
(koho)

.....
(jméno a data osoby, již má být věc odňata)

odňata věc důležitá pro trestní řízení a to:

.....
(popis věci)

Osoba, již má být věc odňata, vypovídá:

Odnětí věci bylo provedeno v .....

Úkon provedli: .....

Úkonu byla přítomna osoba na věci nezúčastněná (§ 79 odst. 4 tr. ř.):

.....
(jméno a příjmení, data a místo narození, bydliště)

Usnesení o odnětí - příkaz k odnětí - věci bylo vyhlášeno (doručeno)

dne ..... (komu) .....

Proti usnesení po poučení byla (nebyla) stížnost podána:

.....
(kdy a kým byla stížnost podána a důvod)

Podpisy orgánů
úkon provádějících:

Podpis osoby
nezúčastněné:

Potvrzuji současně, že jsem převzal opis tohoto protokolu jako potvrzení o odnětí věci:

.....
(podpis osoby, již byla věc odňata)

(označení součástí)

ČVS: V ..... 196..

USNESENÍ

Podle § 80 odst. 1 tr. ř. vrací se

(komu: jméno a příjmení, data a místo narození, bydliště)

níže uvedené věci, které dne ..... vydal (byly odňaty)

(popis věci)

Odůvodnění.

V trestní věci proti .....
pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.
byly shora uvedené věci dne ..... vydány (odňaty) .....
Poněvadž jich pro další řízení není třeba a nepřichází v úvahu jejich pro-
padnutí nebo zabrání, bylo rozhodnuto o jejich vrácení (komu) .....
o jehož právu na věci není pochyb.

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode
dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součástí; stížnost má
odkladný účinek.

Vyšetřovatel:

Souhlasím:

Okresní prokurátor .....
dne .....

Poznámka: Věci se vrátí, až usnesení nabude právní moci.

(označení součástí)

ČVS: V ..... 196..

USNESENÍ

Podle § 81 odst. 3 tr. ř. odevzdávám .....
národnímu výboru v ..... k realizaci níže uve-
dené věci, které byly dne ..... vydány (odňaty)

(popis věci)

Odůvodnění.

V trestní věci proti .....
pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák. byly shora
uvedené věci dne ..... vydány (odňaty) .....
poněvadž pocházely (pravděpodobně pocházely) z trestné činnosti. Jelikož
těchto věci není pro další řízení třeba, jde o věci nepatrné ceny a jejich
majitel není znám, bylo podle § 81 odst. 3 tr. ř. rozhodnuto o jejich pře-
dání ..... národnímu výboru k realizaci.

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode
dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součástí; stížnost má
odkladný účinek.

Vyšetřovatel:

Souhlasím:

Okresní prokurátor .....
dne .....

Poznámka: Věci se odevzdají, až usnesení nabude právní moci.

(označení součástí)

ČVS: V ..... 196..

USNESENÍ

Podle § 81 odst. 3 tr. ř. zničí se níže uvedené věci, které dne
..... vydal (byly odňaty) .....

(popis věcí)

Odůvodnění.

V trestní věci proti .....
pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák. byly shora
uvedené věci dne ..... vydány (odňaty) .....
Poněvadž jich k dalšímu řízení není třeba, jde o věci zcela bezcenné a
není znám jejich majitel, bylo rozhodnuto o jejich zničení.

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode
dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost má
odkladný účinek.

Vyšetřovatel:

Souhlasím:

Okresní prokurátor .....

dne .....

Poznámka:

Věci se zničí, až usnesení nabude právní moci.
Záznam o zničení věcí se provede na tomto usnesení.

(označení součástí)

ČVS: V ..... 196..

USNESENÍ

V trestní věci proti obviněnému

(jméno a příjmení, data a místo narození, zaměstnání a bydliště)

pro trestný čin ..... podle § ..... tr. zák.

nařizují

podle § 86 odst. 1 tr. ř. zadržení zásilek určených nebo pocházejících od
obviněného.

Zásilky docházejí vedle bydliště obviněného též na adresu .....

(poštovní schránku) .....

Zadržené zásilky buďtež neodkladně vydány vyšetřovací součásti (ozna-
čení součástí).

Odůvodnění.

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode
dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost
nemá odkladný účinek.

Vyšetřovatel:

Souhlasím:

Okresní prokurátor .....

dne .....

Poznámka: Na opise tohoto usnesení určeného pro spisy si může
vyšetřovatel nechat zároveň potvrdit souhlas prokurátora s otevře-
ním zadržených zásilek (§ 87 tr. ř.).

(označení součásti)

ČVS:

V 196

USNESENÍ

Podle § 66 odst. 1 tr. ř. trestám

(jméno a příjmení, data a místo narození, zaměstnání a bydliště)

pořádkovou pokutou ve výši Kčs .....

protože *(se choval urážlivě k vyšetřovateli, neuposlechl bez dostatečné omluvy příkazu daného mu podle tr. řádu apod.).*

Odůvodnění:

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součásti; stížnost má odkladný účinek.

Příloha: Složenka č. ....

Vyšetřovatel:

(označení součásti)

ČVS:

V 196

(jméno a příjmení)

(adresa)

VÝZVA

Usnesením vyšetřovatele (označení součásti) ze dne .....
ČVS ....., které nabylo právní moci, byla Vám podle § 66 odst. 1
tr. ř. uložena pořádková pokuta ve výši Kčs .....

Vyzývám Vás podle § 361 odst. 1 tr. ř., abyste tuto částku zaplatil do
15 dnů ode dne doručení této výzvy příloženou složenkou. V případě,
že nevyhovíte této výzvě, bude placení pokuty vymáháno exekucí, čímž
Vám vzniknou další výdaje.

Příloha: Složenka č. ....

Vyšetřovatel:

(označení součástí)

ČVS: ..... V ..... 196...

U S N E S E N Í

Podle § 169 odst. 5 tr. ř. zamítám návrhy
obviněného .....
obhájce .....
na doplnění vyšetřování jako zřejmě nepotřebné pro rozhodnutí prokurá-
tora a soudu.

Odůvodnění.

*(Uvést, jaké návrhy na doplnění vyšetřování byly učiněny a z jakých
důvodů je navrhané doplnění pro rozhodnutí prokurátora i soudu
zřejmě nepotřebné.)*

Poučení: Proti tomuto usnesení možno podat stížnost do 3 dnů ode
dne vyhlášení (doručení) u zdejší vyšetřovací součástí; stížnost
nemá odkladného účinku.

Vyšetřovatel: .....

Poznámka: Usnesení možno pojmout do protokolu o seznámení s vý-
sledky vyšetřování. Do protokolu se poznamená též, zda byla proti
tomuto usnesení podána stížnost a kým a její případné odůvodnění.

(označení součástí)

ČVS: .....

PROTOKOL O VÝSLECHU OSOBY MLADŠÍ 15 LET

V ..... dne ..... o ..... hod.
byl vyslechnut nedospělec

(jméno a příjmení, data a místo narození)

dřívější jméno a příjmení

bydliště

přechodné bydliště

název a místo školy

členství v Pionýru

totožnost zjištěna

vyslýcháný žije u rodičů [u otce - u matky], u jiných osob, v ústavu

jméno a příjmení rodičů [zákonného zástupce]

bydliště rodičů

zaměstnání a majetkové poměry rodičů

poměr k projednávané věci

výslech konán za přítomnosti

Po poučení a napomenutí přiměřeném jeho věku udává vyslýcháný:

Poznámka: Vzoru se užíje jak u svědka, tak u osoby podezřelé z činu
jinak trestného.

DOPLNĚK

**k Instrukci pro vyšetřování ve Veřejné bezpečnosti
(VB-vyšetř-I-1)**

Instrukce pro vyšetřování ve VB vydaná RMV č. 8/1962 se mění a doplňuje takto:

1. Kde se v Instrukci pro vyšetřování ve VB mluví o vyšetřovacím odboru HSVB, rozumí se tím správa vyšetřování VB; kde se mluví o vyšetřovacím odboru, rozumí se tím odbor vyšetřování SVB (MSVB Praha); kde se mluví o vyšetřovací skupině, rozumí se tím skupina vyšetřování OVB nebo jiná vyšetřovací součást jí na roveň postavená.

2. Čl. 2 odst. 3 zní takto:

(3) Je-li vyšetřovateli uloženo, aby provedl úkon, který by byl porušením zákona, je povinen na tuto okolnost upozornit, a jestliže přesto bude trváno na provedení takového úkonu, je oprávněn úkon nesplnit. V tomto případě však musí neprodleně upozornit na věc náčelníka vyšší vyšetřovací součásti s uvedením důvodů, proč rozkaz nesplnil.

3. Čl. 3 se mění takto:

Odstavec 1 písm. d) zní:

d) vyšetřovatelé Veřejné bezpečnosti o ostatních trestných činech.

Odstavec 2 se zrušuje.

4. Čl. 5 zní takto:

(1) Základním článkem vyšetřování je skupina vyšetřování OVB.

(2) Vyšší vyšetřovací součást vyšetřuje věci, kde je pro to závažný důvod (potřeba provést rozsáhlejší vyšetřovací úkony ve více obvodech, možnost využití speciálních znalostí orgánů vyšší složky, složitost a závažnost případu apod.) a to vždy po předchozím souhlasu krajského (generálního) prokurátora.

(3) Převzetí věci na vyšší vyšetřovací součást zařídí náčelník této součásti. Vyšší vyšetřovací součást je oprávněna přikázat k vyšetřování kteroukoli věc nižší vyšetřovací součásti.

(4) K převzetí i přikázání věci je třeba souhlasu náčelníka vyšetřovací součásti, která věc přejímá nebo přikazuje. Po zahájení vyšetřování může být věc převzata vyšší vyšetřovací součástí nebo přikázána nižší vyšetřovací součásti jen po souhlase příslušného prokurátora.

5. Čl. 6 zní takto:

Spory o příslušnost

Vznikne-li spor o příslušnost, rozhodne o tom, která vyšetřovací součást bude konat vyšetřování, náčelník vyšetřovací součásti, který je bezprostředně společně nadřízen součástí, mezi nimiž ke sporu o příslušnost došlo. Po zahájení vyšetřování rozhodne místně příslušný okresní prokurátor.

6. Čl. 7 se zrušuje.

7. V ustanovení čl. 8 písm. f) se škrtají slova „se souhlasem náčelníka součásti VB“.

8. V čl. 9 se zrušuje odstavec 2.

9. Čl. 11 se mění takto:

Odstavec 1 zní:

(1) Jedině náčelníku vyšetřovací součásti přísluší právo rozhodovat o přijetí materiálů k vyšetřování.

Odstavec 2 zní:

(2) Vyšetřovatelé jsou oprávněni prostřednictvím svého náčelníka požadovat od orgánů bezpečnosti provedení úkonů nutných pro vyšetřování a orgány bezpečnosti jsou povinny těmto požadavkům vyhovět.

Dosavadní odstavec 1 se označuje jako odstavec 3.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 4.

10. Čl. 13 odst. 4 zní takto:

(4) Jde-li o vyšetřování zvláště závažných trestných činů nebo je-li to nutné z jiných důležitých důvodů, může náčelník vyšší vyšetřovací součásti určit, aby některý z vyšetřovatelů jeho obvodu konal vyšetřování u jiné vyšetřovací součásti.

11. Čl. 14 odst. 3 zní takto:

(3) Oznámení o trestném činu podané osobně, písemně, dálnopisem, telefonicky nebo jinak, nutno předložit náčelníku vyšetřovací součásti k dalšímu rozhodnutí o přijetí a zaevidování. Záznam o oznámení se zakládá do vyšetřovacího spisu.

12. Čl. 16 odst. 1 zní takto:

(1) Je-li oznamován závažný trestný čin, vyrozumí o něm orgán, který oznámení převzal, neprodleně náčelníka součásti VB a náčelníka vyšetřovací součásti.

13. Úvodní věty čl. 18 zní takto:

Ohledání řídí vyšetřovatel určený náčelníkem vyšetřovací součásti; nebyl-li vyslán řídí ohledání orgán určený náčelníkem součásti VB. Povinností pracovníka řídicího ohledání je . . .

14. Čl. 20 odst. 1 zní takto:

(1) Materiály od bezpečnostních orgánů přejímá náčelník vyšetřovací součásti prostřednictvím náčelníka součásti VB. Tyto materiály se ihned zaevidují v deníku vyšetřovacích spisů.

15. Čl. 21 se mění takto:

Odstavec 1 zní:

(1) Operativní a jiné služby jsou povinny předat k vyšetřování všechny materiály, jichž je třeba k vyšetřování. Materiály musí být takové, aby na jejich podkladě bylo možno určit, zda byl spáchán trestný čin a zahájit vyšetřování, popř. vznést obvinění. Nejsou-li materiály úplné nebo nelze-li na jejich podkladě zahájit vyšetřování, vrátí je náčelník vyšetřovací součásti náčelníkovi součásti VB, která materiály na vyšetřovací součást předala s uvedením důvodů vrácení. Stejně postupuje náčelník vyšetřovací součásti, byla-li věc předána k vyšetřování jinou součástí MV.

Připojuje se odst. 3 tohoto znění:

(3) Jestliže dojde ke sporu, zda materiály k zahájení vyšetřování jsou dostatečné či nikoliv, rozhoduje o tom náčelník vyšší vyšetřovací součásti.

16. Čl. 23 zní takto:

Vrácení věci

Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidělena, nejde o trestný čin, nýbrž jen o přestupek nebo provinění, nebo že je třeba věc odevzdat příslušnému orgánu ke kázeňskému, disciplinárnímu nebo kárnému jednání, vrátí věc prostřednictvím náčelníka vyšetřovací součásti, pokud tento náčelník nerozhodne jinak, té součásti, která věc k vyšetřování předala, aby učinila potřebná opatření. Zjistí-li vyšetřovatel tyto okol-

nosti v průběhu vyšetřování nebo souvisí-li přešůpek nebo provinění s trestným činem, postupuje podle čl. 81 Instrukce pro vyšetřování ve VB.

17. Čl. 26 odst. 1 se doplňuje ustanovením pod písm. d) tohoto znění:

d) osobám, jejichž trestná činnost byla zjištěna na základě poznatků kontrolních, revizních nebo inspekčních orgánů.

18. Čl. 28 zní takto:

Předchozího souhlasu náčelníka krajské správy MV je třeba, má-li dojít k podání návrhu na vzetí do vazby nebo vznesení obvinění proti cizinci, žijícímu trvale na československém státním území. Písemná zpráva, jíž se žádá o souhlas, se vyřizuje prostřednictvím náčelníka odboru vyšetřování SVB. V této zprávě požádá vyšetřovatel též o zapůjčení osobního spisu cizince k získání podkladů pro zpracování charakteristiky. Po zpracování případu vrátí osobní spis s opisem návrhu na konečné opatření.

19. Čl. 37 zní takto:

Obviněný musí být vždy již při vznesení obvinění poučen o svém právu zvolit si obhájce (§ 33, 36, 39 tr. ř.), a je-li ve vazbě nebo ve výkonu trestu, musí mu být umožněno, aby si bez průtahů obhájce zvolil.

20. Čl. 49 odst. 4 zní takto:

(4) Přemísťovat odsouzené za účelem jejich výslechu je přípustné jen ve zcela výjimečných a odůvodněných případech na dožádání náčelníka odboru vyšetřování SVB po souhlasu správy nápravných zařízení MV.

21. Čl. 50 se mění takto:

Odst. 2 zní:

(2) Vydání obviněného vyšetřovateli mimo útvar NZMV se provede na základě žádanky schválené náčelníkem vyšetřovací součástí.

Odst. 3 zní:

(3) Přemístování obviněného za účelem vyšetřování z jednoho útvaru NZMV do druhého je přípustné jen v ojedinělých a odůvodněných případech. Eskortu je oprávněn vyžádat nebo nařídít náčelník odboru vyšetřování SVB.

22. Čl. 51 odst. 2 se doplňuje takto:

Za třetí větu se vkládá nová věta tohoto znění: V protokolu je nutno uvést dobu, po kterou byly tyto osoby přítomny výslechu.

23. Čl. 65 se zrušuje.

24. Čl. 79 odst. 3 zní takto:

(3) Závěrečná zpráva s návrhem na konečné opatření musí shrnout výsledky vyšetřování s uvedením všech důkazů a skutečností, které konečný návrh odůvodňují. Prvopis závěrečné zprávy podepíše též náčelník vyšetřovací součásti nebo jím pověřený pracovník.

25. Čl. 83 odst. 1 zní takto:

(1) Po přerušení trestního stíhání v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, se vyšetřovací spis uloží. Opis vyšetřovacího spisu se proti podpisu v deníku vyšetřovacích spisů předá příslušné operativní součásti cestou náčelníka součásti VB k dalšímu vytyčení operativních úkolů směřujících k vypátrání pachatele. Předání vyšetřovacího spisu na neznámého pachatele se provede písemně s uvedením, co a jak bylo provedeno a s návrhem na další postup orgánů operativní součásti. Nedošlo-li k vypátrání pachatele do 1 roku od předání opisu vyšetřovacího spisu a jsou-li vyčerpány všechny možnosti pachatele vypátrat, může operativní součást vrátit opis vyšetřovacího spisu k uložení. Ukládány mohou být jen takové opisy vyšetřovacích spisů na neznámého pachatele, z nichž bude zřejmé, že došlo k vyčerpání všech možností odhalení pachatele. O uložení rozhodne svým podpisem náčelník vyšetřovací součásti.

26. Čl. 84 odst. 3 zní takto:

(3) V případech okresního rázu a rozsahu, kdy zjištěné příčiny mohou odstranit okresní orgány v mezích své pravomoci, zašle náčelník vyšetřovací součásti rozbor nebo vyhodnocení obsahující návrhy na potřebná opatření prokurátorovi a tomu orgánu [organizaci], kterého se opatření týká. V pří-

padech krajského nebo celostátního rozsahu je třeba informovat nadřízenou vyšetřovací součást, aby zařídila vyrozumění příslušných orgánů.

27. Čl. 89 odst. 3 zní takto:

(3) Má-li v téže věci dojít ke vzetí pěti nebo více osob do vazby (současně nebo i postupně), vyžádá si vyšetřovatel, který činí návrh na vzetí do vazby, souhlas náčelníka odboru vyšetřování SVB. Nebylo-li možno pro neodkladnost věci v takovém případě opatřit souhlas předem, je třeba tohoto náčelníka o provedeném opatření neprodleně vyrozumět. O každém případě, v němž bylo pět nebo více osob vzato do vazby, je odbor vyšetřování SVB povinen neprodleně podat písemnou zprávu správě vyšetřování VB, která zajistí informování náměstka ministra vnitra. Ve zprávě je nutno uvést důvody trestního stíhání, důvody vazby a stručnou charakteristiku stíhaných osob.

28. Čl. 91 odst. 2 zní takto:

(2) Vazba může být v zájmu urychleného provedení vyšetřovacích úkonů po nezbytně nutnou dobu vykonávána výjimečně též v celách předběžného zadržení, pokud je v nich zajištěn stejný režim jako v útvech NZ, v nichž se vykonává vazba. K tomu je třeba písemného souhlasu náčelníka vyšetřovací součásti. O takovém opatření se vždy vyrozumí náčelník útvaru NZ, v němž se jinak vykonává vazba, náčelník vyšší vyšetřovací součásti a dozorový prokurátor.

29. Čl. 96 odst. 1 zní takto:

(1) V průběhu vyšetřování může vyšetřovatel povolit návštěvu obviněnému ve zcela výjimečných a odůvodněných případech a to jen se souhlasem náčelníka vyšetřovací součásti. O uskutečněné návštěvě, jíž musí být vyšetřovatel přítomen, vyhotoví záznam, v němž uvede, kdo návštěvu povolil, kdy byla konána a její průběh. Záznam se založí do opisu vyšetřovacího spisu. Návštěvu obviněnému, jehož duševní stav je zkoumán, nelze po dobu zkoumání duševního stavu povolit.

30. Čl. 133 zní takto:

Evidence spisů

[1] Na vyšetřovacích útvarech VB je veden deník vyšetřovacích spisů a jednací protokol. Do deníku vyšetřovacích spisů se zapisují:

- a) věci, ve kterých dojde k zahájení vyšetřování, i když v průběhu vyšetřování vyjde najevo, že o trestný čin nejde;
- b) věci, ve kterých nedošlo k zahájení vyšetřování, avšak k jejichž objasnění je nutno provést základní vyšetřovací úkony, o jejichž výsledku se podává zpráva prokurátorovi (úrazy, sebevraždy, náhlá úmrtí, utonutí, živelní pohromy, havarie výrobních zařízení, výbuchy, požáry, věci vyšetřovatelem odložené, jakož i věci, v nichž učinil prokurátorovi návrh na odložení apod.); jednací čísla deníku vyšetřovacích spisů se v těchto případech ke konci čtvrtletí sdělí příslušné statisticko evidenční součásti, aby na ně nebyly vyžadovány statistické karty.

[2] V jednacím protokole se evidují všechny ostatní věci došlé na vyšetřovací součást.

[3] Na vyšetřovacích součástech se vedou tyto evidenční pomůcky:

- a) kniha vazeb a zadržení,
- b) kniha domovních a osobních prohlídek.

31. V čl. 137 odst. 1 zní poslední věta takto:

Dojde-li k rozporu mezi vyšetřovatelem a bezpečnostním orgánem, rozhodne náčelník vyšetřovací součásti, zda zadržení provede vyšetřovatel. Jinak postupuje bezpečnostní orgán podle § 76 odst. 3 a 4 tr. ř.

DODATEK

doplňku Instrukce pro vyšetřování ve VB (VB-vyšetř-1-1)

[platí pouze pro součásti VB ve Východočeském kraji a v okresech ostatních krajů, v nichž jsou zřízena OOVV].

1. Ustanovení čl. 3 odst. 1 písm. d) zní takto:

a) vyšetřovatelé Veřejné bezpečnosti o ostatních trestných činech, při čemž vyšetřovatelé OOVV konají vyšetřování o trestných činech, kde zákon stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující 3 roky. Tito vyšetřovatelé nemohou však konat vyšetřování:

a) jde-li o obviněného, který je ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotním ústavu,

b) jde-li o nesvéprávného obviněného nebo o obviněného, který není vzhledem k tělesné nebo duševní vadě schopen se sám náležitě hájit,

c) jde-li o řízení proti mladistvému,

d) jde-li o řízení proti uprchlému,

e) jde-li o řízení proti osobě, u níž je ke vznesení obvinění třeba předchozího souhlasu podle čl. 26/1c a čl. 27 až 29 Instrukce pro vyšetřování ve VB,

f) jde-li o případy, kdy je třeba přibrat znalce s výjimkou těch případů, kde byl proveden posudek technického oddělení KSMV správy VB nebo Kriminalistického ústavu HSVB, jakož i těch, kde byla provedena zkouška krve na alkohol,

g) v dalších případech, nařídí-li to prokurátor.

2. Čl. 40 se doplňuje odstavci 2 a 3 v tomto znění:

Odstavec 2 zní takto:

(2) Vyšetřovatel umožní vždy obhájci účast při výslechu obviněného a klást mu se svým souhlasem na závěr výslechu otázky. Vyšetřovatel nepřipustí zejména otázky, které nemají vztah k projednávané věci a týkají se okolností pro rozhodnutí prokurátora i soudu zřejmě nepotřebných. Umožní obhájci i účast na všech ostatních vyšetřovacích úkonech. Odmítnout účast obhájce může jen ze závažných důvodů.

Odstavec 3 zní takto:

(3) Vyšetřovatel umožní vždy obhájci účast na vyšetřovacích úkonech, kterými se vyšetřování doplňuje na základě návrhů, podaných při seznamování s výsledky vyšetřování. Pro vyrozumívání obhájce o těchto úkonech platí ustanovení čl. 1.

TISKOPISY URČENÉ PRO VYŠETŘOVÁNÍ VE VB:

Název tiskopisu:	skl. č. MV:
Obsah spisu	381
Žádanka o vylustrování v Ústřední evidenci obyvatelstva	551
Žádanka o provedení lustrace v evidencích	701
Žádanka o lustraci věci	522
Usnesení o zahájení vyšetřování	375
Usnesení o zahájení vyšetřování a stíhání	523
Usnesení o stíhání a rozšíření stíhání	376
Předvolání obviněného	373
Protokol o výsledku obviněného - podezřelého	361
Protokol o výsledku mladistvého obviněného - podezřelého	363
Předvolání svědka	384
Protokol o výsledku svědka	362
Měsíční výkaz vazeb	536
Protokol o zadržení - vzetí (dodání) do vazby	530
Žádanka o vydání vězně	332
Záznam o povolování a kontrole korespondence	527
Usnesení o provedení domovní (osobní) prohlídky	378
Protokol o provedení domovní (osobní) prohlídky	366
Seznam majetku	380
Hlášení o sebevraždě (pokusu)	545
Zpráva o nálezu neznámé mrtvoly	509
Vzorky šatů, prádla a vlasů neznámé mrtvoly	508
Protokol o nehodě v silničním provozu	583
Slib znalce	528
Protokol o seznámení s výsledky vyšetřování	392
Žádanka o zapůjčení spisu	521
Statistická karta pro trestné činy	532
Statistická karta (zelená)	532
Hlášení o trestném činu známého pachatele (karta B)	501
Hlášení změn v evidenci	519
Jmenná identifikační karta	504
Evidenční štítek na osobu	481
Karta přezdívek	497
Karta zvláštních znamení	498
Žádost o přezkoušení totožnosti	503

292

Příloha č. 2 RMV č. 4/1964

DOPLNĚK

**k Instrukci pro vyšetřování ve Veřejné bezpečnosti
(VB-vyšetř-I-1)**

Instrukce pro vyšetřování ve VB vydaná RMV č. 8/1962 se mění a doplňuje takto:

1. Kde se v Instrukci pro vyšetřování ve VB mluví o vyšetřovacím odboru HSVB, rozumí se tím správa vyšetřování VB; kde se mluví o vyšetřovacím odboru, rozumí se tím odbor vyšetřování SVB (MSVB Praha); kde se mluví o vyšetřovací skupině, rozumí se tím skupina vyšetřování OVB nebo jiná vyšetřovací součást jí na roveň postavená.

archiv
bepeč
složek

DODATEK

doplňku Instrukce pro vyšetřování ve VB (VB-vyšetř-I-1)

{platí pouze pro součásti VB ve Východočeském kraji a v okresech ostatních krajů, v nichž jsou zřízena OOVV}.

1. Ustanovení čl. 3 odst. 1 písm. d) zní takto:

a) vyšetřovatelé Veřejné bezpečnosti o ostatních trestných činech, při čemž vyšetřovatelé OOVV konají vyšetřování o trestných činech, kde zákon stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující 3 roky. Tito vyšetřovatelé nemohou však konat vyšetřování:

a) jde-li o obviněného, který je ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotním ústavu,

b) jde-li o nesvéprávného obviněného nebo o obviněného, který není vzhledem k tělesné nebo duševní vadě schopen se sám náležitě hájit,

c) jde-li o řízení proti mladistvému,

d) jde-li o řízení proti uprchlému,

e) jde-li o řízení proti osobě, u níž je ke vznesení obvinění třeba předchozího souhlasu podle čl. 26/1c a čl. 27 až 29 Instrukce pro vyšetřování ve VB,

f) jde-li o případy, kdy je třeba přibrat znalce s výjimkou těch případů, kde byl proveden posudek technického oddělení KSMV správy VB nebo Kriminalistického ústavu HSVB, jakož i těch, kde byla provedena zkouška krve na alkohol,

g) v dalších případech, nařídí-li to prokurátor.

2. Čl. 40 se doplňuje odstavci 2 a 3 v tomto znění:

Odstavec 2 zní takto:

(2) Vyšetřovatel umožní vždy obhájci účast při výslechu obviněného a klást mu se svým souhlasem na závěr výslechu otázky. Vyšetřovatel nepřipustí zejména otázky, které nemají vztah k projednávané věci a týkají se okolností pro rozhodnutí prokurátora i soudu zřejmě nepotřebných. Umožní obhájci i účast na všech ostatních vyšetřovacích úkonech. Odmítnout účast obhájce může jen ze závažných důvodů.

Odstavec 3 zní takto:

(3) Vyšetřovatel umožní vždy obhájci účast na vyšetřovacích úkonech, kterými se vyšetřování doplňuje na základě návrhů, podaných při seznamování s výsledky vyšetřování. Pro vyrozumívání obhájce o těchto úkonech platí ustanovení čl. 1.